

A-lehdet Oy

tietosuoja-asiat@a-lehdet.fi

A-lehdet Oy:n meillakotona.fi-verkkosivuston evästekäytännöt

Yritys, jota päätös koskee

A-lehdet Oy (Y-tunnus 1708790-7), jäljempänä myös A-lehdet ja yhtiö

Päätös

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom (jäljempänä myös Traficom) katsoo, että A-lehdet Oy rikkoo evästekäytännöillään sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014, jäljempänä myös SVPL) 205 §:n 1 momenttia, koska sen hallinnoimalla meillakotona.fi-verkkosivustolla ei pyydetä käyttäjiltä asianmukaisesti suostumusta evästeiden ja niiden kaltaisten tekniikoiden käytölle, kun suostumuksen antamatta jättäminen on vaikeampaa kuin suostumuksen antaminen tavalla, joka ei vastaa EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 11 kohdan mukaisia pätevän suostumuksen edellytyksiä. Meillakotona.fi-verkkosivustolla ei myöskään anneta käyttäjälle SVPL 205 §:n 1 momentin mukaisia ymmärrettäviä ja kattavia tietoja evästeiden ja niiden kaltaisten tekniikoiden käytöstä.

Traficom velvoittaa SVPL 330 §:n 1 momentin nojalla A-lehdet Oy:n

- 1) täydentämään suostumuksenhallintamekanismissa annettavia tietoja siten, että käyttäjälle tulee selväksi, ettei evästeitä aseteta antamalla suostumus pelkästään tarkoitukseen nro 1 (tietojen tallennus laitteelle ja/tai laitteella olevien tietojen käyttö) ja että suostumuksen antaminen tarkoitukseen nro 1 on edellytyksenä sille, että evästeitä voidaan asettaa valinnaisiin eväsetarkoituksiin.
- 2) Täsmentämään tarkoitusta nro 1 niin, että käyttäjä ymmärtää, että siinä tarkoitettu tietojen tallentaminen ja käyttö on mahdollista vain siinä laajuudessa kuin käyttäjä antaa suostumuksensa valinnaisille evästeille. Vaihtoehtoisesti veloitteet 2 ja 3 voi täyttää poistamalla tarkoituksen nro 1 suostumuksenhallintamekanismista.
- 3) Muuttamaan suostumuksenhallintamekanismissa annettuja tietoja siten, että meillakotona.fi-verkkosivuston käyttäjille kerrotaan selkeästi, ettei evästeitä aseteta käyttäjän päätelaitteelle oikeutetun edun nojalla niin, ettei käyttäjän kannalta synny sekaannuksen vaaraa siitä, voidaanko evästeitä asettaa suostumuksen ohella myös oikeutetun edun nojalla.
- 4) Muuttamaan suostumuksenhallintamekanismiaan siten, että käyttäjälle annetaan kaikkien evästeiden hyväksymisen ohella mahdollisuus myös kieltää muiden kuin välttämättömien evästeiden käyttö suostumuksenhallintamekanismin ensimmäisellä tasolla.
- 5) Ilmoittamaan kaikkien evästeiden toiminta-ajat meillakotona.fi-verkkosivustolla.
- 6) Rajoittamaan Goldbach Group AG -, The UK Trade Desk Ltd - ja Adform A/S -nimisten toimittajien evästeiden toiminta-aika siihen, mikä on palvelun vaatimaan laajuuteen nähden välttämätöntä. Vaihtoehtoisesti A-lehdet voi poistaa nämä evästeet käytöstä.

7.6.2024

A-lehdet Oy:n tulee toimittaa Traficomille selvitys niistä korjaavista toimenpiteistä, jotka se on toteuttanut tämän päätöksen johdosta, kolmen kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaannista. Selvityksen voi toimittaa sähköisessä muodossa Traficomien kirjaamoon osoitteeseen kirjaamo@traficom.fi. Selvityksessä tulee mainita asian diaarinumero Traficom/16627/09.00.01/2021.

Asian vireille tulo

Asian taustalla on alun perin tietosuojavaltuutetun toimistolle 27.11.2019 tehty asiakasyhteydenotto evästeiden käytössä havaitusta epäkohdasta A-lehdet Oy:n hallinnoimalla meillakotona.fi-sivustolla. Ilmoituksessa on todettu, ettei tarpeettomia evästeitä ole ollut mahdollista estää A-lehdet Oy:n hallinnoimalla sivustolla, vaan käyttäjät on ohjattu tekemään evästevalintoja A-lehtien ulkopuoliselle youronlinenchoices.com-sivustolle. Lisäksi ilmoituksessa moititaan A-lehdet Oy:n evästekäytäntöjä siitä, että evästeiden käyttöä koskeva informaatio on ollut puutteellista. Ilmoituksessa tuodaan esille seuraavat evästeiden käyttöä kuvaavat otteet A-lehdet Oy:n evästeohjeistuksesta: *"kerätään ja tuetaan tarkkoja maantieteellisiä sijaintitietoja yhden tai useamman tarkoituksen tueksi"* ja *"tietojen yhdistäminen offline-lähteistä, jotka kerättiin alun perin muissa yhteyksissä verkossa kerättyjen tietojen avulla yhteen tai useampaan tarkoitukseen."*

Tietosuojavaltuutetun toimisto on tehnyt asiassa A-lehdet Oy:lle selvityspyynnön 25.6.2020, johon A-lehdet Oy on vastannut 7.8.2020. Tietosuojavaltuutetun toimisto on 10.5.2021 siirtänyt asian Traficomille Helsingin hallinto-oikeuden 8.4.2021 antamien kahden ratkaisun (H1515/2021 ja H1516/2021 / diaari 20801/2020 ja 20848/2020) johdosta. Kyseisissä ratkaisuissa Helsingin hallinto-oikeus katsoi, että Traficom on toimivaltainen viranomaisen evästesääntelyyn ja evästeiden käytön valvontaan liittyvissä kysymyksissä. Lisäksi hallinto-oikeuden mukaan Traficomien toimivaltaan kuuluu evästeiden käyttöön liittyvän suostumuksen tulkinta ja arviointi.

Asiassa saatu selvitys

Traficomilla on asiaa arvioidessaan ollut käytettävissä A-lehdet Oy:n sekä tietosuojavaltuutetun toimistolle 7.8.2020 että Traficomille 4.5.2022 ja 26.8.2022 toimittamat selvitykset. Lisäksi A-lehdet Oy on toimittanut Traficomien päätösluonnosta koskevan lausunnon 24.2.2023. Tietosuojavaltuutettu on lausunut Traficomien päätösluonnoksesta 20.1.2023. Traficom on antanut myös A-lehdille mahdollisuuden lausua tietosuojavaltuutetun Traficomille toimittamasta lausunnosta, ja A-lehdet on toimittanut tätä koskevan lausunnon 10.3.2023. A-lehdet on 23.3.2023 toimittanut asiassa vielä lisäselvitystä koskien Belgian tietosuojaviranomaisen määrittämää korjausaikataulua TCF-mekanismiin suhteen Traficom on tutkinut sivuston evästekäytäntöjä myös vieraillemalla meillakotona.fi-verkkosivustolla annettuja selvityksiä arvioidessaan ja päätöstä laatiessaan.

Alla on tarkasteltu ensin A-lehdet Oy:n vuonna 2020 tietosuojavaltuutetun toimistolle antamaa selvitystä ja sen jälkeen Traficomille vuonna 2022 ja 2023 toimitettuja selvityksiä.

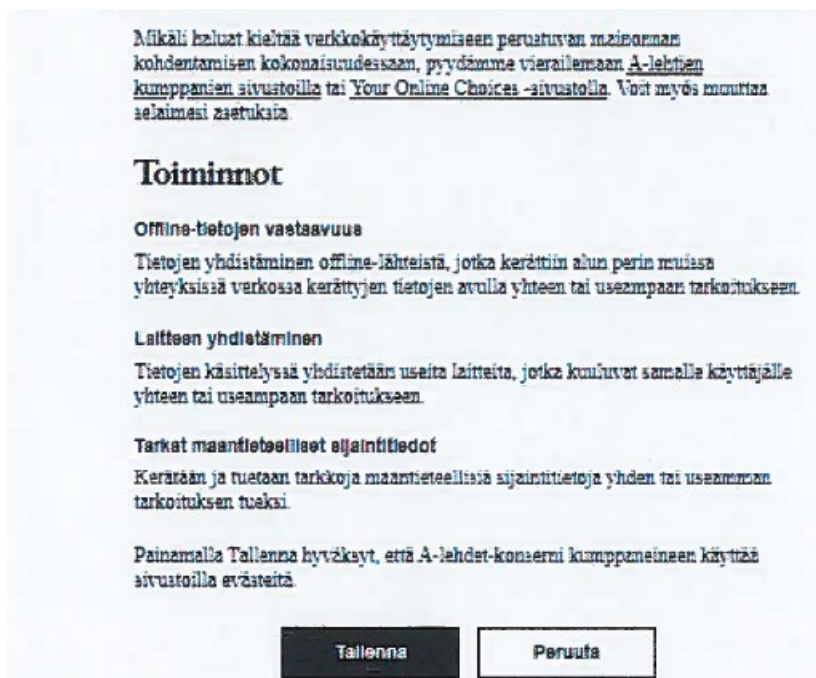
Vuonna 2020 saatu selvitys

A-lehdet Oy:n tietosuojavaltuutetun toimistolle toimittamassa selvityksessä todetaan, että yhtiö noudattaa evästeiden osalta IAB Europen läpinäkyvyyttä ja suostumusta koskevia itsesääntelyperiaatteita (Transparency & Consent Framework, TCF). Selvityksessä A-lehdet Oy kertoo, että se on toteuttanut sivuillaan TCF:n mukaisen suostumuksenhallintatyökalun (Consent Management Platform, CMP), jonka avulla käyttäjä voi antaa, olla antamatta tai peruuttaa antamansa suostumuksen evästeille, yksilöidyille käyttötarkoituksille ja TCF:ssä mukana oleville A-lehtien kumppaneille.

Työkalussa annettua informaatiota on selvityksen mukaan täydentänyt A-lehdet Oy:n oma evästeokuvaus, jossa on kerrottu muun muassa käyttäjän vaikutusmahdollisuuksista ja A-lehtien pääasiallisista mainonnan alan kumppaneista.

Selvityksessä todetaan, että A-lehdet Oy:n evästeet on luokiteltu neljään kategori-
aan, joita ovat 1) toiminnalliset evästeet 2) personointiin liittyvät evästeet 3) mai-
nontaan liittyvät evästeet sekä 4) palveluiden kehittämiseen liittyvät evästeet. Sel-
vityksessä on kerrottu, että mikäli käyttäjä ei hyväksy evästeitä suostumuksenhal-
lintatyökalussa, mainontaa tai sisältöä ei personoida evästeillä kerättyjen tietojen
perusteella.

Selvityksen pohjalta käy kuitenkin ilmi, että käyttäjä ei ole voinut kokonaan kieltää
verkkokäyttäytymiseen perustuvan mainonnan kohdentamista meillakotona.fi-verk-
kosivustolla olleen evästetyökalun kautta. Selvitykseen liitetystä kuvakaappauksista
niin ikään ilmenee, että suostumuksenhallintatyökalun on todettu toimivan vain ra-
joitetusti. Eväste kuvauksessa todetaan muun muassa, että käyttäjä voi estää kol-
mansien osapuolien evästeet käyttämänsä selaimen tai laitteen evästeasetusten
kautta. Lisäksi todetaan, että käyttäjä voi vierailta kolmansien osapuolien sivustoilla
ja tehdä siellä haluamansa valinnat. Edelleen eväste kuvauksessa on todettu, että
kolmansien osapuolien kohdentamaan mainontaan voi vaikuttaa muun muassa vie-
railemalla ulkoisella www.youronlinechoices.eu-verkkosivustolla.

Osittainen kuvakaappaus A-lehdet Oy:n 7.8.2020 käytössä olleesta suostumuksenhallintatyökalusta, jossa on useita kertoja perusteltu tietoja käsiteltävän "yhteen tai useampaan tarkoitukseen" selventämättä tarkemmin sitä, mitä tällaiset tarkoitukset ovat.

Selvityksessä on kerrottu, että suostumuksenhallintatyökalua on ollut tarkoitus uudistaa viimeistään alkuvuodesta 2021 muun muassa siten, että päivitetystä versiossa eriteltäisiin entistä yksityiskohtaisemmin evästeillä kerätyn datan käyttötarkoitukset ja A-lehdet Oy:n käyttämät kumppanit sekä mahdollistettaisiin käyttäjälle käyttötarkoitus- ja kumppanikohtaiset evästevalinnat.

Traficomien keväällä 2022 tekemien havaintojen mukaan ei-välttämättömistä evästeistä kieltäytyminen sekä niitä koskeva informointi vaikuttivat päivitetystä suostu-

7.6.2024

muksenhallintatyökalusta huolimatta kuitenkin yhä puutteellisesti toteutetuilta. Sivustolla ei eritelty välttämättömiä ja ei-välttämättömiä evästeitä riittävän selkeällä ja helposti ymmärrettävällä tavalla. Suostumuksenhallintatyökalu ei myöskään mahdollistanut ei-välttämättömien evästeiden kieltämistä mekanismin ensimmäisellä tasolla. Lisäksi Traficom kiinnitti huomiota siihen, että joidenkin evästeiden hyödyntäminen vaikutti suostumuksenhallintatyökalun mukaan perustuvan suostumuksen lisäksi oikeutettuun etuun, mitä koskevat valinnat näyttivät olevan oletusarvoisesti päällä, vaikka käyttäjä ei olisi antanut niille suostumustaan. Edellä mainituista syistä johtuen Traficom katsoi tarpeelliseksi pyytää A-lehdet Oy:ltä lisäselvitystä ennen asian ratkaisemista.

Vuonna 2022 saatu selvitys

Traficom pyysi A-lehdet Oy:ltä selvitystä siitä, minkälaisia muutoksia sen evästekäytännöissä on tapahtunut 7.8.2020 jälkeen. Lisäksi pyydettiin selvitystä siitä, millaisia evästeitä ja niiden kaltaisia tekniikoita on käytössä meillakotona.fi-sivustolla ja mitkä niistä ovat yhtiön arvion mukaan sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 205.2 §:n tarkoittamalla tavalla välttämättömiä ja mitkä sellaisia, joiden käyttö edellyttää käyttäjän suostumusta. Edelleen pyydettiin selvitystä siitä, millä tavoin käyttäjiä informoidaan evästeiden toiminta-ajoista. Yhtiötä pyydettiin myös selvittämään, millä perusteella se katsoo, että sivustolla aiemmin käytetyt ilmaisut *"Kerätään ja tuetaan tarkkoja maantieteellisiä sijaintitietoja yhden tai useamman tarkoituksen tueksi"* ja *"tietojen yhdistäminen offline-lähteistä, jotka kerättiin alun perin muissa yhteyksissä verkossa kerättyjen tietojen avulla yhteen tai useampaan tarkoitukseen"* sekä sivustolla nykyisin käytetty ilmaisu *"Toimittajat voivat yhdistää muita tietojasi (offline-tiedot) kerättyihin verkkokäyttäytymistä koskeviin tietoihin (online-tiedot) yhden tai useamman tarkoituksen tai erikoistarkoituksen tueksi"* täyttävät tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 11 kohdan mukaisen vaatimuksen siitä, että suostumuksen tulee olla tietoinen ja yksilöity tahdonilmaisu.

Lisäksi yhtiöltä pyydettiin tarkempaa selvitystä siitä, mitä evästeitä se käyttää oikeutetun edun nojalla ja millä perusteella se on päätenyt siihen arvioon, että oikeutettu etu soveltuu kyseisten evästeiden käsittelyperusteeksi. Yhtiötä pyydettiin myös kuvaamaan, mikä merkitys suostumuksen antamisella tai antamatta jättämisellä on sellaisten evästeiden kohdalla, joiden käsittely suostumushallintamekanismin mukaan voi perustua myös oikeutettuun etuun. Edelleen tiedusteltiin, missä tilanteissa sivustolla asetetaan ja käytetään sellaisia evästeitä, joiden osalta suostumusta ei ole annettu, mutta oikeutettuun etuun perustuvaa käsittelyä ei myöskään ole vastustettu.

Toimittamassaan selvityksessä 4.5.2022 A-lehdet Oy on ensin avannut sivustolla edelleen käytössä olevan IAB European TCF-standardin toimintaperiaatteita. A-lehdet Oy toteaa, ettei yksittäinen julkaisija voi juurikaan vaikuttaa hankkimansa TCF:n mukaisen suostumuksenhallintatyökalun toimintaperiaatteeseen, visuaaliseen ilmeeseen tai teksteihin, jotka ovat pääosin vakioitu julkaisijaa velvoittavan TCF Policyn mukaisesti. Suostumuksenhallintatyökalussa käytetty kieli muun muassa perustuu TCF:n virallisiin käännöksiin. Niiden mukaan TCF:ssä on 10 *tarkoitusta*, 2 *erityistarkoitusta*, 3 *ominaisuutta* ja 2 *erityisominaisuutta*. Selvityksessä avataan, että tarkoituksia ovat: 1) tietojen tallennus laitteelle ja/tai laitteella olevien tietojen käyttö, 2) tavallisten mainosten valinta, 3) personoidun mainosprofiilin muodostaminen, 4) personoitujen mainosten valinta, 5) personoidun sisältöprofiilin muodostaminen, 6) personoidun sisällön valinta, 7) mainonnan ja sen tehokkuuden mittaaminen, 8) sisällön ja sen tehokkuuden mittaaminen, 9) markkinatutkimusten soveltaminen käyttäjyymmärryksen luomiseksi, sekä 10) tuotekehitys. Erityistarkoituksia puolestaan ovat: 1) tietoturva, väärinkäytösten ehkäisy ja virheiden korjaaminen, sekä 2) mainonnan tai sisällön tekninen jakelu. Ominaisuuksia ovat: 1) muiden tie-

7.6.2024

tojesi yhdistäminen verkkokäyttäjytymistäsi koskeviin tietoihin, 2) eri laitteiden yhdistäminen toisiinsa, sekä 3) automaattisesti lähetettävien laitetietojen käyttö laitteiden tunnistamisessa. Erityisominaisuuksia ovat: 1) tarkkojen sijaintitietojen käyttö, ja 2) laitteen ominaisuuksien aktiivinen skannaus tunnistamista varten.

Selvityksessä kerrotaan, että edellä mainittuihin "erityisiin tarkoituksiin" ei TCF Policyn mukaisesti anneta suostumuksenhallintatyökalussa vaikutusmahdollisuutta, sillä evästeiden käyttö edellä kuvattuihin tarkoituksiin on välttämätöntä sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota palvelun käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt. Näin ollen tällainen käsittely kuuluisi A-lehdet Oy:n mukaan SVPL 205 §:n 2 momentin poikkeuksen piiriin.

Myöskään kohdassa "Ominaisuudet" kuvattuun tietojen käsittelyyn ei tarjota käyttäjälle erillistä valintamahdollisuutta suostumuksenhallintatyökalussa, vaan tällaiset käsittelytoimet on sidottu TCF Policyn mukaisesti yllä mainittuihin tarkoituksiin 2-10. A-lehdet on selvityksessään kuvannut, että esimerkiksi personoitua mainosprofiilia varten voidaan yhdistää käyttäjän kaksi eri laitetta toisiinsa eli tunnistaa, että käyttäjä käyttää sivustoa puhelimellaan ja verkkoselaimellaan.

Lisäksi A-lehdet Oy täsmentää selvityksessään, että mikään edellä mainituista "tarkoituksista" ei toimi yksin. Jotta evästeitä voidaan asettaa, tulee käyttäjän antaa suostumus tarkoitukseen 1 (tietojen tallennus laitteelle ja/tai laitteella olevien tietojen käyttö). Sen lisäksi tulee olla valittuna jokin toinen tarkoituksista, jotta dataa voi hyödyntää. Jos esimerkiksi käyttäjälle halutaan kohdentaa mainontaa, tulee tarkoituksen 1 lisäksi olla valittuna tarkoitus 3 (personoidun mainosprofiilin muodostaminen) ja 4 (personoitujen mainosten valinta). Jos personointia varten käytettäisiin myös käyttäjän päätelaitteen sijaintitietoja, tulisi käyttäjän antaa suostumus erityisominaisuuteen 1.

Edellä kuvatun mukaisesti selvityksessä todetaan, ettei oikeutettu etu toimi perusteena ei-välttämättömien evästeiden asettamiselle. Evästeillä kerätyn datan jatkohyödyntäminen voi kuitenkin suostumuksen ohella perustua myös oikeutettuun etuun. Mikäli suostumusta evästeiden asettamiselle ei ole annettu, ei myöskään oikeutettuun etuun perustuvaa evästedatan jatkokäsittelyä toteuteta.

A-lehdet Oy kertoo suorittaneensa meillakotona.fi-verkkosivustolla sisäisen evästeauditoinnin Traficomien lähettämän selvityspyynnön johdosta. Evästeauditoinnissa paljastui puutteita yhtiön evästeohjeistuksen noudattamisessa ja joitakin evästeitä ja vastaavia tekniikoita, joita ei voida pitää välttämättöminä on käytetty riippumatta siitä, onko käyttäjä antanut suostumuksen vai ei. Yhtiö on liittännyt vastaukseensa selvityksen näistä ilman suostumusta asetetuista evästeistä ja muista vastaavista teknologioista. Osa näistä evästeistä, kuten Readpeak Oy:n sisällön tai mainonnan kohdentamiseen liittyvä eväste, vaikuttaa sellaiselta ei-välttämättömältä evästeeltä, joka on virheellisesti asetettu käyttäjän päätelaitteelle käyttäjän valinnoista riippumatta. A-lehdet Oy toteaa selvityksessään, että korjaustoimenpiteet on aloitettu välittömästi asian tultua tietoon.¹

Teknisessä selvityksessä tehtyjen havaintojen pohjalta Traficom katsoi tarpeelliseksi edelleen pyytää lisäselvitystä verkkokutsuihin pohjautuvien seurantamekanismien käytöstä A-lehtien hallinnoimalla meillakotona.fi -sivustolla. Traficomien tekemien havaintojen mukaan kyseiseltä sivustolta lähtee sitä avattaessa useita verkkokutsuja

¹ Näihin korjaaviin toimenpiteisiin kuuluu selvityksen mukaan muun muassa: 1) teknisen selvityksen loppuun saattaminen yhdessä kumppaneiden kanssa; 2) ei-välttämättömiksi kategorisoitujen evästeiden asettaminen suostumuksenvaraiseksi, 3) henkilöstölle ja alihankkijoille annetun ohjeistuksen tarkentaminen sekä 4) säännönmukaisten evästeauditointien suorittaminen.

7.6.2024

kolmansien osapuolien palveluihin. A-lehdet ei ollut 4.5.2022 toimittamassaan selvityksessä ottanut kantaa muihin evästeiden kaltaisiin teknologioihin, kuten verkkokutsuihin pohjautuviin seurantamekanismeihin.

A-lehdet on 26.8.2022 toimittamassaan lisäselvityksessä listannut meillakotona.fi-verkkosivustolta lähtevät verkkokutsut ja todennut, että kutsut ladataan ennen kaikkea sen vuoksi, että käyttäjän pyytämä sivusto latautuisi mahdollisimman nopeasti ja sen myötä käyttökokemus olisi mahdollisimman sujuva. Selvityksessä kerrotaan, että kutsujen yhteydessä välitetään tietoa esimerkiksi käyttäjän päätelaitteesta, mutta niiden yhteydessä ei ole tarkoitus seurata tai profiloida käyttäjää henkilökohtaisesti yksilöivän tunnisteiden avulla. Sellaiset verkkokutsut, joiden käyttötarkoituksiksi yhtiö on toimittamassaan taulukossa luokitellut "virheiden seuranta", "palvelun toteuttaminen", "sisältö" ja "evästesuostumus" on A-lehtien mukaan katsottava välttämättömiksi käyttäjän nimenomaisesti pyytämän palvelun tai lainsäädännön edellyttämän evästesuostumuksen toteuttamiseksi.

Mainontaan ja yleisömittaukseen liittyvien verkkokutsujen osalta yhtiö puolestaan toteaa, että sivuston kävijämäärien seuraaminen on välttämätöntä, sillä verkkopalvelut rahoitetaan mainoksilla. Yhtiö taustoittaa vastauksessaan, että suomalaisen digitaalisen median virallisena tavoittavuusmittarina toimiva Finnish Internet Audience Measurement (FIAM) tuottaa viikoittain tietoa suomalaisten mediatalojen verkossa tarjoamien palveluiden tavoittavuudesta ja FIAM-yleisömittaukseen liittyvä kutsu mahdollistaa sen, että meillakotona.fi-sivusto on osana Suomen virallista yleisömittausta. Ilman kyseistä verkkokutsua mittaus ei enää tuottaisi vertailukelpoista tietoa suomalaisten medioiden internetyteisistä. Selvityksessä todetaan, että mikäli käyttäjä ei anna suostumusta evästeisiin, ladataan FIAM:n "do not track"-versio, joka on erillinen keräysrajapinta ei-suostumuksenvaraiselle datalle. Tämä tarkoittaa, että käyttäjän selaimelle ei ladata evästettä ja IP-osoitteen viimeinen oktetti sekä mobiililaitteen laitetunniste poistetaan mittauksesta. A-lehdet Oy katsoo, että mikäli vastoin yhtiön ja media-alan näkemystä "do not track" -versio vertautuisi evästeisiin viestintäpalvelulain 205 §:n tarkoittamin tavoin, tulisi FIAM ymmärtää välttämättömäksi käyttäjän pyytämän palvelun toteuttamisen kannalta. Mikäli kaikki mainontaan liittyvät kutsut ladattaisiin vasta evästesuostumuksen jälkeen, olisi sillä yhtiön mukaan merkittäviä vaikutuksia mainosrahoitteisen palvelun tarjoamiseen, jossa verkkomainonnan myynti ja ostaminen tapahtuvat tyypillisesti huutokauppa-alustalla reaaliaikaisesti. Riskinä yhtiön mukaan on, että huutokauppa ja sitä kautta mainosten latautuminen viivästyy.

Traficomin päätösluonnoksen kommentointi ja tietosuojavaltuutetun lausunto

Traficom on laatinut asiassa päätösluonnoksen ja lähettänyt sen 5.1.2023 lausuttavaksi tietosuojavaltuutetulle. Tietosuojavaltuutettu on toimittanut lausuntonsa Traficomille 20.1.2023. Lausunnossaan tietosuojavaltuutettu on yhtynyt Traficomin päätösluonnoksessa esittämiin näkemyksiin. Traficom on pyytänyt myös A-lehdiltä lausuntoa Traficomin päätösluonnoksesta 27.1.2023. A-lehdet on toimittanut lausuntonsa päätösluonnokseen 24.2.2023. Traficom on lisäksi toimittanut tietosuojavaltuutetun lausunnon A-lehdille ja varannut yhtiölle vielä mahdollisuuden kommentoida kyseistä lausuntoa. A-lehdet on toimittanut vastineensa lausuntoon 10.3.2023.

Tietosuojavaltuutetun lausuntoa koskien A-lehdet katsoo, että voimassa oleva sääntely ei EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen tai sähköisen viestinnän palveluista annetun lain nojalla edellytä, että mahdollisuus kieltäytyä muista kuin välttämättömistä evästeistä tulisi tarjota täysin vastaavalla tavalla kuin mahdollisuus hyväksyä kaikki evästeet. A-lehdet katsoo, että kieltäytymismahdollisuuden tarjoaminen vasta evästesuostumuksenhallintamekanismin toisella tasolla ei tarkoita, että käyttäjältä puuttuisi aito valinnan mahdollisuus tai että evästeistä kieltäytyminen aiheuttaisi käyttäjälle haittaa. A-lehdet korostaa, että käyttäjälle tarjotaan mahdollisuus kieltäytyä

7.6.2024

suostumuksen antamisesta evästeille ja mahdollisuus peruuttaa annettu suostumus ilman että siitä aiheutuu haittaa käyttäjälle. A-lehdet viittaa myös EDPB:n eväste-työryhmän raporttiin ja että raportin mukaan tietosuojaviranomaisten kesken vallitsee erimielisyyttä siitä, tuleeko "estä kaikki" -tyyppinen valinta esittää evästesuostumuksenhallintamekanismin ensimmäisellä sivulla. A-lehdet on kuitenkin lausunnon mukaan pyrkinyt myös helpottamaan evästeistä kieltäytymistä ja nostanut "estä kaikki" -valinnan suostumuksenhallintamekanisminsa toisen sivun yläreunaan käyttäjän helpommin nähtäville ja valittavaksi.

Traficomin päätösluonnoksesta A-lehdet lausuu, että A-lehtien suostumuksenhallintatyökalu (consent management platform, CMP) perustuu globaaliin itsesääntelystandardiin, Transparency and Consent Frameworkiin (TCF). Näin ollen suostumuksenhallintatyökalussa esitetyt valinnat perustuvat TCF Policyyn ja että yksittäisellä julkaisijalla ei ole mahdollisuuksia muuttaa tällaisena valmisratkaisuna tarjottavan suostumuksenhallintatyökalun toimintalogiikkaa. Julkaisijan vaikutusmahdollisuudet rajoittuvat A-lehtien mukaan visuaalisen ilmeen muokkaamiseen esim. värien, logojen ja yksittäisten tekstien osalta. Isommat muutokset suostumuksenhallintatyökalun toimintaan edellyttäisivät A-lehtien mukaan erikseen räätälöidyn ratkaisun hankkimista, mikä vaatisi A-lehdiltä merkittävästi henkilö- ja taloudellisia resursseja. Tämä asettaisi A-lehdet huonompaan asemaan suhteessa kilpaileviin toimijoihin, jotka käyttäisivät valmisratkaisuja suostumuksenhallintatyökalun osalta.

A-lehdet on Traficomin päätösluonnokseen antamassaan lausunnossa täsmentänyt aiempaa selvitystään TCF-mekanismiin "Ominaisuudet"-osion osalta. Toisin kuin Traficom on aiemmin saadun selvityksen perusteella päätösluonnoksessaan katsonut, A-lehdet toteaa, että Ominaisuudet-osion alla luetelluissa käyttötarkoituksissa ei ole kyse SVPL 205 §:n mukaisesta evästeiden asettamisesta käyttäjän päätelaitteelle, vaan henkilötietojen käsittelystä ja esimerkiksi evästeiden avulla saadun tiedon yhdistämisestä muuhun käyttäjää koskevaan dataan. Siltä osin kuin kyse on käyttäjää koskevien henkilötietojen jatkokäsittelystä eikä tietoja kerätä evästeillä tai niiden kaltaisilla tekniikoilla, asian ja mainittujen käsittelyperusteiden arviointi ei A-lehtien mukaan kuulu Traficomin toimivaltaan. Lisäksi A-lehdet vielä toteaa, että mainittuja "ominaisuuksia" ei koskaan hyödynnetä, jos käyttäjä ei ole antanut suostumustaan tarkoitukseen 1 (tietojen tallennus laitteelle ja/tai laitteella olevien tietojen käyttö) sekä tämän lisäksi johonkin muuhun varsinaiseen käyttötarkoitukseen, kuten esimerkiksi tarkoitukseen 3 (personoidun mainosprofiilin muodostaminen) ja tarkoitukseen 4 (personoitujen mainosten valinta). A-lehdet on antamassaan lausunnossa vielä selventänyt TCF:n toimintaa teknisellä tasolla ja todennut lopuksi, että käytännön tasolla suostumuksen pyytäminen TCF:n mukaisille "ominaisuuksille" olisi mahdollonta.

Traficomin päätösluonnosta koskevassa lausunnossaan A-lehdet on myös väittänyt, että voimassa oleva lainsäädäntö ei edellytä, että suostumuksen antamisesta kieltäytyminen olisi tapahduttava täysin vastaavasti kuin suostumuksen antamisen. A-lehdet viittaa myös TCF-mekanismiin toimintaa koskevaan TCF Policyyn, joka puolestaan viittaa siihen, että suostumuksen antamisesta kieltäytymistä koskeva valinta tarjotaan suostumuksenhallintatyökalun toisella sivulla, kun taas suostumuksen antamista koskeva valinta tarjotaan työkalun ensimmäisellä sivulla.

A-lehdet on lausunnossaan käsitellyt myös oikeutettua etua koskevien valintojen poistamista ja suostumuksenhallintamekanismeissa esitettävän informaation selkiyttämistä. Oikeutettua etua koskevien valintojen osalta A-lehdet korostaa jo aiemmin antamansa selvityksen mukaisesti, että ei-välttämättömiä evästeitä ei koskaan aseteta oikeutetun edun vaan SVPL 205 §:n 1 momentin mukaisesti suostumuksen perusteella. Tällöin ainoastaan evästeiden avulla kerätyn datan jatkokäyttö voi perustua oikeutettuun etuun. A-lehdet muistuttaa, että Euroopan tietosuojaneuvoston

7.6.2024

(EDPB) linjauksen mukaisesti oikeutettu etu on yksi EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen mukaisista oikeusperusteista evästeiden kautta saatujen henkilötietojen käsittelylle. Traficom on päätösluonnoksessaan kiinnittänyt huomiota siihen, että oikeutettua etua koskevat valinnat ovat oletusarvoisesti päällä A-lehtien evätesuostumuksenhallintamekanismissa. Tähän A-lehdet lausuu, että tietosuoja-asetuksen mukaisesti oikeutetun edun mukaista käsittelyä tulee erikseen vastustaa (opt-out), mikä eroaa suostumuksen antamisesta, joka taas perustuu opt-in-menettelyyn.

A-lehdet on lausunnossaan käsitellyt myös evätesuostumuksenhallintamekanismissa esitetyn informaation selkeyttä ja esitystapaa. Traficom on alustavasti arvioinut päätösluonnoksessaan, että meilläkotona.fi-sivustolla käytössä olevassa evätesuostumuksenhallintatyökalussa esitetty evästeinformaatio ei ole riittävän selkeää ja että tietoa on hajautettu usealle eri välilehdelle, mikä vaikeuttaa asiaa entisestään. Tähän A-lehdet lausuu, että suostumuksenhallintamekanismissa käytetyt tekstit perustuvat TCF:n virallisiin käännöksiin ja että TCF Policyn mukaan käyttöliittymässä tulee käyttää virallisia lakitekstien käännöksiä. A-lehdet toteaa, että yksittäinen julkaisija ei voi poistaa tai muokata suostumuksenhallintatyökalun (CMP) tekstejä, vaihtoehtona olisi vain lisätä tekstiä virallisten käännösten lisäksi. Tämä taas voisi lisätä käyttäjän ylikuormittamista informaatiolla. Lisäksi A-lehdet puolustaa tarjottavan informaation kerroksellista esitystapaa myös sillä, että tietoa löytyy suostumuksenhallintatyökalun lisäksi yrityksen evästekäytännöistä ja tietosuojaselosteesta, ja jotka puolestaan löytyvät suostumuksenhallintatyökalussa olevien linkkien avulla. A-lehdet kuvaa myös olevan vakiintunut käytäntö, että suostumuksenhallintatyökalussa on linkki kolmansien osapuolten tietosuojainformaatioon.

Antamassaan lausunnossa A-lehdet selventää myös, että evätesuostumusten osalta käyttäjältä pyydetään suostumusta viiteen erilaiseen tarkoitukseen, joita ovat 1) tietojen tallennus laitteelle ja/tai laitteella olevien tietojen käyttö; 2) personoidut mainokset; 3) personoitu sisältö; 4) mainonnan ja sisällön mittaus sekä käyttäjäymmärrys ja 5) tuotekehitys. A-lehtien mukaan mainitut kategoriat ovat TCF Policyn tarkoittamia ryhmiä, jotka sisältävät yhdistelmän TCF-mekanismissa tarkoitettuja tarkoituksia ja/tai erityisominaisuuksia. Traficomien käsityksen mukaan tämä tarkoittaa, että mainittuihin viiteen eri tarkoitukseen annettava evätesuostumus pitää sisällään myös mahdollisuuden henkilötietojen jatkokäsittelyyn ominaisuudet-kategorian mukaisesti. A-lehdet katsoo, että se voi kohtuullisen siirtymäajan puitteissa tarvittaessa purkaa mainitun käytössä olevan ryhmittelyn ja pyytää suostumushallintamekanismissa suostumusta jokaiselle kymmenelle eri tarkoitukselle erikseen. Traficom on myös kiinnittänyt huomiota siihen, ettei käyttäjälle annettavan informaation pohjalta ole pääteltävissä, mitkä käytössä olevista evästeistä ovat SVPL 205 §:n 2 momentin mukaisesti välttämättömiä. Tähän A-lehdet lausuu, että SVPL 205 §:n 1 momentin mukainen informointivelvollisuus ei koske välttämättömiä evästeitä, jolloin se seikka, että A-lehdet pyrkii tarjoamaan informaatiota myös välttämättömistä evästeistä, tulisi katsoa käyttäjän yksityisyydensuojan kannalta yksinomaan positiiviseksi seikaksi.

Lopuksi A-lehdet on lausunnossaan selvittänyt laajasti Finnish Audience Measurement (FIAM) -mittauksen "Do not track" -version toimintaa. A-lehdet kertoo, että FIAM-yleisömittauksessa kerättävä käyttötieto muutetaan tavoittavuustiedoksi, jonka avulla on mahdollista mitata tietyn medianimikkeen tavoittavuutta Suomen väestössä. A-lehdet toteaa, että kerättyä mittaustietoa käytetään ainoastaan yleisömittaukseen ja raportointiin, eikä sitä hyödynnetä personointiin, mainonnan kohdentamiseen ja kuluttajien profilointiin. A-lehdet myös katsoo, että vastaavan tiedon tuottaminen tasa-arvoisesti kaikille suomalaisille mediayhtiöille on käytännössä mahdotonta minkään muun tutkimustavan avulla. A-lehdet tuo esiin myös, että FIAM-mittauksella on keskeinen merkitys myös median mainosliiketoiminnan osalta,

kun mainontaa ostetaan ja myydään Kansallisen Mediatutkimuksen perusteella tuotettuun tavoitavuus- ja yleisötietoon perustuen. A-lehtien mukaan FIAM-mittaus on tärkeä työkalu kalibroitaessa Kansallista Mediatutkimusta. Lausunnossaan A-lehdet myös kuvaa, mitä tietoja FIAM-mittauksen "Do not track" -mittauskutsun osana käsitellään ja toteaa, että mittauksensa yhteydessä käyttäjän päätelaitetta koskevan IP-osoitteen loppuosaa muokataan niin, että kyse on anonymisoinnista, jonka myötä kerättävää dataa ei voi enää mitenkään yhdistää luonnolliseen henkilöön.

A-lehdet argumentoi lausunnossaan myös, että koska edellä mainitussa FIAM-mittauksessa ei tallenneta tietoja käyttäjän päätelaitteelle, evästesääntely ja SVPL 205 §:n 1 momentti ei tosiasiallisesti sovellu mainittuun toimintaan. A-lehdet katsoo siis Traficomien arvion asiassa perustuvan virheelliseen laintulkintaan. Tämän lisäksi A-lehdet kuitenkin argumentoi, että jos FIAM "Do not track" -version katsotaan kuitenkin kuuluvan evästesääntelyn piiriin, toiminta tulisi katsoa SVPL 205 §:n 2 momentin mukaisesti välttämättömäksi. Tältä osin A-lehdet nostaa esille muun muassa EU:n digipalvelusäädöksen 24 artiklan mukaisen velvoitteen raportoida ja julkistaa verkkoalustan, kuten Meillä kotona kaupat -verkkoalustan, edellisen kuuden kuukauden keskimääräisen kävijämäärän. Muutoin A-lehdet toteaa yleisömittauksen olevan suomalaiselle mediatoimialalle välttämätöntä ja jota käytetään esim. Kansallisen mediatutkimuksen kalibrointiin. Yleisömittaus myös ylipäänsä mahdollistaa mainosrahoitteisten sisältöpalvelujen tarjoamisen käyttäjille. A-lehdet mainitsee vielä, että FIAM:ssa jokainen julkaisija on rekisterinpitäjä omalle datalleen, eikä sitä jaeta muille. Lopuksi A-lehdet vielä mainitsee muuttaneensa Readpeak-evästeen suostumuksenvaraiseksi.

A-lehdet on toimittanut asiaan vielä lisäselvitystä 23.3.2023 koskien Belgian tietosuojaviranomaisen määrittämää korjausaikataulua TCF-mekanismin suhteen. Belgian tietosuojaviranomainen on keskeyttänyt TCF:ää koskevan korjausprosessin, koska asian käsittely on kesken Euroopan unionin tuomioistuimessa. A-lehdet pyytää Traficomia huomioimaan tämän oman päätöksensä valmistelussa. Tämän lisäksi A-lehdet edelleen korostaa, ettei SVPL 205 § sovellu sellaisiin tekniikoihin, joissa tietoa ei tallenneta käyttäjän päätelaitteelle ja että tämä pitäisi huomioida FIAM "Do not track" -versiota koskevassa arvioinnissa.

Päätöksen perustelut

Asiaa koskevat säännökset ja oikeuskäytäntö

Evästeiden käytöstä säädetään sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 205 §:ssä seuraavasti:

Evästeiden tai muiden palvelun käyttöä kuvaavien tietojen tallentaminen käyttäjän päätelaitteelle ja näiden tietojen käyttö on sallittua palvelun tarjoajalle, jos käyttäjä on antanut siihen suostumuksensa ja palvelun tarjoaja antaa käyttäjälle ymmärrettävät ja kattavat tiedot tallentamisen tai käytön tarkoituksesta.

Edellä 1 momentissa säädetty ei koske tietojen sellaista tallentamista tai käyttöä, jonka ainoana tarkoituksena on toteuttaa viestin välittämistä viestintäverkoissa tai joka on välttämätöntä palvelun tarjoajalle sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai palvelun käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt.

Edellä tässä pykälässä tarkoitettu tallentaminen ja käyttö on sallittua ainoastaan palvelun vaatimassa laajuudessa ja sillä ei saa rajoittaa yksityisyyden suojaa enempää kuin on välttämätöntä.

SVPL 205 §:llä on saatettu kansallisesti voimaan sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin² 5 artiklan 3 kohta. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 2 artiklan 1 kohdan mukaan kyseisessä direktiivissä sovelletaan direktiivin 95/46/EY sisältämiä määritelmiä. Viimeksi mainittu direktiivi on kumottu ja korvattu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta eli EU:n yleisellä tietosuoja-asetuksella.

SVPL 205 §:n 1 momentissa tarkoitettulla käyttäjän suostumuksella tarkoitetaan EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 11 kohdan mukaisesti mitä tahansa vapaaehtoista, yksilöityä, tietoista ja yksiselitteistä tahdonilmaisua, jolla rekisteröity hyväksyy henkilötietojensa käsittelyn antamalla suostumusta ilmaisevan lausuman tai toteuttamalla selkeästi suostumusta ilmaisevan toimen. Lisäksi tietosuoja-asetuksen 7 artiklassa säädetään tarkemmin suostumuksen edellytyksistä. Kyseisen artiklan 2 momentin mukaan suostumuksen antamista koskeva pyyntö on esitettävä selvästi erillään muista asioista helposti ymmärrettävässä ja saatavilla olevassa muodossa selkeällä ja yksinkertaisella kielellä. Edelleen artiklan 3 momentissa todetaan muun muassa, että rekisteröidyllä on oikeus peruuttaa suostumuksensa milloin tahansa ja että suostumuksen peruuttamisen on oltava yhtä helppoa kuin sen antaminen.

Tietosuoja-asetuksen johdanto-osan 32 kappaleessa on lisäksi todettu, että suostumuksen olisi katettava kaikki käsittelytoimet, jotka toteutetaan samaa tarkoitusta tai samoja tarkoituksia varten. Jos käsittelyllä on useita tarkoituksia, suostumus olisi annettava kaikkia käsittelytarkoituksia varten. Jos rekisteröidyn on annettava suostumuksensa sähköisen pyynnön perusteella, pyynnön on oltava selkeä ja tiiviisti esitetty eikä se saa tarpeettomasti häiritä sen palvelun käyttöä, jota varten se annetaan.

Kun tietojenkäsittely perustuu rekisteröidyn suostumukseen, tietosuoja-asetuksen johdanto-osan 42 kappaleen mukaan rekisterinpitäjän olisi voitava osoittaa, että rekisteröity on antanut suostumuksensa käsittelytoimiin. Etenkin jos suostumus annetaan muuta seikkaa koskevan kirjallisen ilmoituksen yhteydessä, olisi varmistettava suojatoimin, että rekisteröity on tietoinen antamastaan suostumuksesta ja siitä, kuinka pitkälle menevästä suostumuksesta on kyse. Neuvoston direktiivin 93/13/EY (10) mukaisesti rekisterinpitäjän ennalta muotoilema ilmoitus suostumuksesta olisi annettava helposti ymmärrettävässä ja helposti saatavilla olevassa muodossa selkeällä ja yksinkertaisella kielellä eikä siihen pitäisi sisältyä kohtuuttomia ehtoja. Tietoisuuden suostumuksen antamiseksi rekisteröidyn olisi tiedettävä vähintään rekisterinpitäjän henkilöllisyys ja tarkoitukset, joita varten henkilötietoja on määrä käsitellä. Suostumusta ei voida pitää vapaaehtoisesti annettuna, jos rekisteröidyllä ei ole todellista vapaan valinnan mahdollisuutta ja jos hän ei voi myöhemmin kieltäytyä suostumuksen antamisesta tai peruuttaa sitä ilman, että siitä aiheutuu hänelle haittaa.

Evästeiden käytössä on huomioitava myös Helsingin hallinto-oikeuden 8.4.2021 antamat kaksi ratkaisua (H1515/2021 ja H1516/2021 / diaari 20801/2020 ja 20848/2020), joiden yhteydessä hallinto-oikeus kumosi Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien aiemman päätöksen, jossa katsottiin, että käyttäjä voisi antaa suostumuksensa SVPL 205 §:n 1 momentin mukaisten ei-välttämättömien evästeiden käyttöön internetselaimen asetusten kautta.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2002, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla.

Evästeiden käytössä on lisäksi huomioitava Euroopan unionin tuomioistuimen 1.10.2019 asiassa C-673/17 (Planet49) antama ratkaisu, jonka mukaan suostumusta ei ole annettu pätevästi, kun lupa tietojen tallentamiseen tai internetsivuston käyttäjän päätelaitteelle jo tallennettujen tietojen käyttämiseen evästeiden avulla on annettu valmiiksi rastitetulla ruudulla, josta käyttäjän on poistettava rasti evästäkseen suostumuksensa. Ratkaisussa tuomioistuin myös katsoi, että käyttäjälle tulee ilmoittaa käytettävien evästeiden toiminta-aika sekä tieto siitä, mikäli kolmansilla osapuolilla on oikeus hyödyntää evästeiden kautta kerättäviä tietoja.

Evästeiden käyttöä arvioitaessa tulee myös ottaa huomioon Helsingin hallinto-oikeuden 13.3.2023 antama ratkaisu, jossa hallinto-oikeus muun muassa totesi kolmannen osapuolen tietoturvaevästeiden voivan olla SVPL 205 §:n 2 momentin tarkoittamalla tavalla välttämättömiä palveluntarjoajalle sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt. Samassa ratkaisussa hallinto-oikeus totesi, että Traficomille ei ole säädetty toimivaltaa valvoa henkilötietojen käsittelyä sähköisen viestinnän palveluiden järjestämisessä.

Tässä päätöksessä on suostumuksen edellytyksiä arvioitaessa viitattu myös Euroopan tietosuojaneuvoston sekä sen edeltäjän, WP29-työryhmän julkaisemiin ohjeisiin. Selvyyden vuoksi Traficom toteaa, että kyseiset ohjeet eivät ole velvoittavia oikeuslähteitä, mutta niitä on hyödynnetty päätöksen laadinnassa tulkinta-apuna.

SVPL 303 §:n mukaisesti Liikenne- ja viestintäviraston tehtävänä on valvoa lain 205 §:n noudattamista. Lain 313 §:n mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voi ottaa asian tutkittavakseen asianosaisen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan. SVPL 315 §:n 1 momentin nojalla Liikenne- ja viestintävirastolla on oikeus saada tehtäviensä suorittamiseksi tarvittavat tiedot niiltä, joiden oikeuksista ja velvollisuuksista tässä laissa säädetään tai jotka toimivat näiden lukuun. SVPL 330 §:n 1 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voi tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan antaa huomautuksen sille, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä, määräyksiä, päätöksiä ja lupaehtoja sekä velvoittaa tämän korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä kohtuullisessa määräajassa. Velvoitteen tehosteeksi voidaan SVPL 332 §:n 1 momentin mukaan asettaa uhkasakko tai uhka siitä, että toiminta keskeytetään taikka että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Asian arviointi

Traficomin toimivallasta ja SVPL 205 §:n soveltamisalasta

Traficom on SVPL 205 §:n mukaisen evästesääntelyn osalta toimivaltainen valvova viranomainen, mikä kattaa myös EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 11 kohtaan ja 7 artiklaan liittyvät tulkintakysymykset, kun kyse on evästeiden käyttöä koskevan suostumuksen arvioinnista. Suostumuksenhallintamekanismi, jolla käyttäjää informoidaan evästeiden toiminnasta ja jolla käyttäjän suostumusta evästeille pyydetään, sisältää tyypillisesti myös muita yleisen tietosuoja-asetuksen piiriin kuuluvia asioita, kuten henkilötietojen jatkokäsittelystä informointia, jonka osalta toimivaltainen viranomainen on tietosuojavaltuutettu. Tästä huolimatta Traficom katsoo, että SVPL 205 §:n mukaisen evästesääntelyn valvonta edellyttää, että Traficomin tulee arvioida suostumuksenhallintamekanismin toimintaa ja siinä esitettävää informaatiota kokonaisuutena. Tämä on välttämätöntä etenkin sen arvioimiseksi, että esitetäänkö evästeiden käyttöä koskevat tiedot SVPL 205 §:n 1 momentin mukaisesti kattavasti ja ymmärrettävästi. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että Traficom voi velvoittaa SVPL 205 §:n mukaisen palvelun tarjoajan selkeyttämään suostumuksenhallintamekanismiaan siten, ettei käyttäjälle tai tilaajalle synny väärinymmärrystä evästeiden käytöstä ja käyttäjää koskevien tietojen käsittelyn oikeusperusteesta.

Traficom katsoo myös olennaiseksi täsmentää SVPL 205 §:n soveltamisalaa käsillä olevan valvonta-asian näkökulmasta. Traficomien tulkinnan mukaan A-lehdet esittää 23.3.2023 Traficomille toimittamassaan vastauksessa virheellisen näkemyksen SVPL 205 §:n soveltamisalasta. A-lehtien mukaan SVPL 205 §:n 1 momentin "teksti kirjaimellisesti edellyttää sitä, että: 1) palvelun käyttöä kuvaavia tietoja tallennetaan käyttäjän päätelaitteelle, **ja** että 2) tietoja käytetään. Kyse on kahdesta kumulatiivisesta kriteeristä - ei kahdesta vaihtoehtoisesta kriteeristä. Jos kyse olisi ollut kahdesta vaihtoehtoisesta kriteeristä, olisi lainsäätäjällä käyttänyt sanaa "tai" sanan "ja" sijaan."

A-lehtien mukaan "tätä näkemystä vahvistaa, että alkuperäisen viestinnän tietosuojalain (516/2004) esitöissä HE 125/2003 lainsäätäjällä nimenomaisesti toteaa, ettei evästeiden kaltaisilla tekniikoilla tarkoiteta "tietojen keräämistä ja tallentamista, jollekin muulle alustalle kuin käyttäjän päätelaitteelle, esimerkiksi kävijämäärän mitausta varten." Jos siis tietoja ei tallennu käyttäjän päätelaitteelle, ei sääntelyn voida katsoa soveltuvan vain sillä perusteella, että tietoja välittyy käytettäväksi ulkoisiin palveluihin."

Traficom toteaa aluksi, että SVPL 205 §:n 1 momentin mukaisesti evästeiden ja muiden palvelun käyttöä kuvaavien tietojen tallentaminen käyttäjän päätelaitteelle ja näiden tietojen käyttö on sallittua palveluntarjoajalle, jos käyttäjä on antanut siihen suostumuksensa ja palvelun tarjoaja antaa käyttäjälle ymmärrettävät ja kattavat tiedot tallentamisen tai käytön tarkoituksesta. Lisäksi samaisen pykälän 2 momentin mukaan edellä 1 momentissa säädetty ei koske tietojen sellaista tallentamista tai käyttöä, jonka ainoana tarkoituksena on toteuttaa viestin välittämistä viestintäverkoissa tai joka on välttämätöntä palvelun tarjoajalle sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai palvelun käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt.

A-lehtien sähköisen viestinnän tietosuojalain esitöihin esittämän viittauksen osalta Traficom korostaa, että SVPL 205 §:llä on kansallisesti implementoitu sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5 artiklan 3 kohta, jonka mukaan:

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tietojen tallentaminen tai tilaajan tai käyttäjän päätelaitteelle tallennettujen tietojen käyttäminen sallitaan ainoastaan sillä edellytyksellä, että kyseinen tilaaja tai käyttäjä on antanut suostumuksensa saatuaan selkeät ja kattavat tiedot muun muassa käsittelyn tarkoituksesta direktiivin 95/46/EY mukaisesti. Tämä ei estä teknistä tallentamista tai käyttöä, jonka ainoana tarkoituksena on toteuttaa viestinnän välittäminen sähköisissä viestintäverkoissa tai joka on ehdottoman välttämätöntä tietoyhteiskuntapalvelun tarjoajalle sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai käyttäjä on erityisesti pyytänyt.

Traficom haluaa näin ollen korostaa, että SVPL 205 §:n tulkinnassa tulee huomioida sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5 artiklan 3 kohdan tulkintavaikutus. Tämä on merkityksellistä EU-oikeuden yhdenmukaisen tulkinnan kannalta: eri jäsenvaltioiden valvontaviranomaisten tulisi päätyä samanlaisiin ratkaisuihin, vaikka direktiivin velvoitteet olisivatkin eri jäsenvaltioissa implementoitu sanamuodoltaan eroavilla tavoilla. Näin ollen SVPL 205 §:n soveltamisalan arvioinnissa pelkästään sen 1 momentin sanamuodon tulkinnanvaraisuutta arvioimalla ei ole mahdollista ratkaista sääntelyn soveltamisalaa koskevaa kysymystä, vaan arvioinnissa tulee myös huomioida lainsäätäjän tarkoitus, joka korostuu etenkin EU-oikeuden tulkinnassa.

7.6.2024

Tästä näkökulmasta Traficom kiinnittää huomiota siihen, että SVPL 205 §:n taustalla olevan sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5(3) artiklan mukaan sääntelyn soveltamisalassa on edellä mainitun mukaisesti "tietojen tallentaminen tai tilaajan tai käyttäjän päätelaitteelle tallennettujen tietojen käyttäminen". Toisin sanoen kyse ei ole kahdesta kumulatiivisesta kriteeristä, vaan kahdesta vaihtoehtoisesta kriteeristä. Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin mukaan jäsenvaltioilla on siis velvollisuus varmistaa, että kansallisessa lainsäädännössä edellytetään tilaajan tai käyttäjän suostumusta, kun tilaajan tai käyttäjän päätelaitteelle tallennetaan tietoja tai vaihtoehtoisesti tilaajan tai käyttäjän päätelaitteelle tallennettuja tietoja käytetään.

Traficom huomauttaa, että soveltamisala käy vielä selvemmin ilmi sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5(3) artiklan englanninkielisestä versiosta:

Member States shall ensure that the storing of information, or the gaining of access to information already stored, in the terminal equipment of a subscriber or user is only allowed on condition that the subscriber or user concerned has given his or her consent, having been provided with clear and comprehensive information, in accordance with Directive 95/46/EC, inter alia, about the purposes of the processing. This shall not prevent any technical storage or access for the sole purpose of carrying out the transmission of a communication over an electronic communications network, or as strictly necessary in order for the provider of an information society service explicitly requested by the subscriber or user to provide the service.

SVPL 205 §:n 1 momentin sanamuoto ei ole tältä osin yhtä selvä, kun sen ensimmäisen lauseen mukaan pykälän soveltamisala on "evästeiden tai muiden palvelun käyttöä kuvaavien tietojen tallentaminen käyttäjän päätelaitteelle ja näiden tietojen käyttö" (korostus lisätty). Kuitenkin SVPL 205 §:n 1 momentin tulkinnassa on samalla huomioitava, että sen toisen lauseen mukaan palvelun tarjoajan tulee "antaa käyttäjälle ymmärrettävät ja kattavat tiedot tallentamisen tai käytön tarkoituksesta". Näin ollen, vaikka 1 momentin ensimmäinen lause antaa sen vaikutelman, että pykälän soveltamisala määräytyisi kahden kumulatiivisen kriteerin perusteella (sana "ja"), saman 1 momentin toisen lauseen mukaan palvelun tarjoajan tulee antaa käyttäjälle tiedot tallentamisen tai käytön tarkoituksesta (sana "tai"), jolloin pykälää sanamuodon mukaisesti tulkiten tiedot tulisi antaa sekä tallentamisesta että käyttäjän päätelaitteen tietojen käytöstä, riippuen kummasta tilanteesta on kyse. Vastaavasti SVPL 205 §:n 2 momentin ensimmäisen lauseen mukaan "Edellä 1 momentissa säädetty ei koske tietojen sellaista tallentamista tai käyttöä [...]" (jälleen sana "tai"). SVPL 205 §:n 1 momentin sanamuoto "ja näiden tietojen" mahdollistaa sellaisen tulkinnan, että "näillä tiedoilla" tarkoitetaan yleisesti päätelaitteelle tallennettuja tietoja riippumatta siitä, kuka ne on tallentanut tai mitä tarkoitusta varten. Näin ollen Traficom katsoo, että SVPL 205 §:n soveltamisalan on mahdollista myös sen sanamuodon puitteissa tulkita kattavan käyttäjän päätelaitteen tietojen käytön myös siinä tapauksessa, että kyseessä eivät olisi palveluntarjoajan käyttäjän päätelaitteelle tallentamat tiedot. Muunlainen tulkinta johtaisi sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin vastaiseen ja käyttäjän yksityisyyden kannalta kestävämpään tulokseen, kun käyttäjän itse tallentamille tai päätelaitteella muutoin jo oleville tiedoille ei annettaisi suojaa.

Traficomien arvion mukaan tätä tulkintaa tukevat myös direktiivin 2009/136/EY 65 ja 66 johdantokappaleet, joissa Traficomien käsityksen mukaan viitataan direktiivin 5(3) artiklan laajaan soveltamisalaan ja käyttäjän omien tietojen suojaan. Esimerkiksi kyseisen direktiivin 65 johdantokappaleessa todetaan, että "Ohjelmat, jotka salaa seuraavat käyttäjän toimia tai heikentävät käyttäjän päätelaitteen toimintaa kol-

mannen osapuolen hyödyksi (vakoiluohjelmat), aiheuttavat vakavan vaaran käyttäjien yksityisyydelle, aivan kuin viruksetkin. Käyttäjien yksityiselämän suojan korkea ja yhdenmukainen taso on varmistettava riippumatta siitä, onko ei-toivotut vakoiluohjelmat tai virukset ladattu vahingossa sähköisten viestintäverkkojen kautta vai onko ne siirretty ja asennettu piilotettuina ohjelmaan, jota levitetään ulkopuolisilla tiedontallennusvälineillä [...]". Vastaavasti saman direktiivin 66 johdantokappaleessa todetaan, että "Kolmannet osapuolet voivat haluta tallentaa tietoja käyttäjän välineille tai saada yhteyden jo tallennettuihin tietoihin eri tarkoituksia varten, jotka vaihtelevat laillisista tarkoituksista (kuten erityyppiset evästeet) tarkoituksiin, joihin liittyy luvaton tunkeutuminen yksityiselämän alueelle (kuten vakoiluohjelmat ja virukset). Näin ollen on äärimmäisen tärkeää, että käyttäjille tarjotaan selkeät ja kattavat tiedot heidän ryhtyessään toimiin, jotka voivat johtaa tällaiseen tallennukseen tai käyttämisen sallimiseen [...]".

Näin ollen SVPL 205 §:n tietystä vaikeaselkoisuudesta ja sen esitöissä todetusta huolimatta Traficom korostaa, että sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5(3) artiklan soveltamisala on tältä osin selkeä. Lisäksi Traficom huomauttaa, että myös artikla 29:n mukainen tietosuojatyöryhmä on lausunnossaan 9/2014 direktiivin 2002/58/EY soveltamisesta laitesormenjälkiin³ todennut 5(3) artiklan soveltamisalasta seuraavaa: "sanojen 'tallentaminen tai käyttäminen' käyttö merkitsee, että tallentamisen ja käyttämisen ei tarvitse tapahtua saman viestinnän aikana eikä saman toimijan toimesta. Yhden toimijan tallentama tieto (myös käyttäjän tai laitevalmistajan tallentama tieto), jota toinen toimija myöhemmin käyttää, kuuluu siis 5 artiklan 3 kohdan soveltamisalaan. Esimerkkinä tästä on matkapuhelimen sovellus, joka käsittelee käyttäjän yhteystietojen luetteloa, johon käyttäjä on itse tallentanut yhteystietoja, mutta joita käyttää kolmas osapuoli. Tätä ei voida tulkita siten, että kolmas osapuoli ei tarvitsisi suostumusta näiden tietojen käyttämiseen pelkästään, koska ei ole itse tallentanut tietoja. Suostumusta koskevaa vaatimusta sovelletaan myös käsiteltäessä vain luettavissa olevaa arvoa (esimerkiksi pyydettyä verkkoliitännän MAC-osoitetta käyttöjärjestelmän sovellusliittymän kautta)." Vastaavasti Euroopan tietosuojaneuvosto on sähköisen viestinnän tietosuojaa koskevan lainsäädännön uudistamista koskevassa lausunnossaan nimenomaisesti todennut seuraavasti: "Similarly, the protection of terminal equipment is already a right. The use of storage capacities of the user's terminal equipment applies in a technology-neutral manner. Thus, not only cookies, but every tracking technology is already subject to consent of the user or is subject to one of the exceptions specified in the ePrivacy Directive."⁴ Tätä lausuntoa on Traficomien arvion mukaan tulkittava siten, että Euroopan tietosuojaneuvoston mielestä myös ne seurantateknologiat ovat sääntelyn piirissä, joiden käyttö ei edellytä tietojen tallentamista käyttäjän päätelaitteelle.

Näin ollen sekä aiemman tietosuojalainsäädännön yhdenmukaisesta soveltamista vastanneen tietosuojatyöryhmän että Euroopan tietosuojaneuvoston näkemys on ollut, että direktiivin 5(3) artiklaa tulee tulkita siten, että se kattaa sekä tietojen tallentamisen käyttäjän päätelaitteelle että päätelaitteella olevien tietojen käytön ilman samassa yhteydessä tehtävää tietojen tallentamista. Lisäksi Traficomien tiedossa on, että lukuisat muut sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin nojalla säädettyä kansallista lainsäädäntöä valvovat viranomaiset EU:n jäsenvaltioissa tulkitsevat sääntelyä tällä tavoin.⁵

³ Tietosuojatyöryhmän lausunto 9/2014 direktiivin 2002/58/EY soveltamisesta laitesormenjälkiin, s. 8–9.

⁴ https://edpb.europa.eu/sites/default/files/files/file1/edpb_statement_on_eprivacy_en.pdf

⁵ Ks. esim. <https://www.legifrance.gouv.fr/cnil/id/CNIL->

TEXT000046988935?init=true&page=1&query=SAN-2022-026&searchField=ALL&tab_selection=all, 28 kohta (linkki tarkistettu 8.6.2023).

Edellä todetusta johtuen Traficom katsoo, että SVPL 205 §:ää on mahdollista, ja sitä myös EU-oikeuden tulkintavaikutuksesta johtuen tulee, tulkita yhdenmukaisesti sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5 artiklan 3 kohdan sanamuodon kanssa. Näin ollen Traficomien tulkinnan mukaan SVPL 205 §:n soveltamisalan piirissä ovat myös tekniikat, joissa ainoastaan käytetään käyttäjän päätelaitteelle tallennettuja tietoja.

Aiemman käytännön arviointi

Asiassa on ensinnäkin arvioitava A-lehdet Oy:n evästekäytäntöjä sellaisena kuin ne ovat olleet tietosuojavaltuutetulle tehdyn toimenpidepyynnön hetkellä marraskuussa 2019. Asiassa saadun selvityksen mukaan yhtiöllä ei ole ollut tällöin käytössä selkeä mekanismi, jolla käyttäjä olisi voinut kieltää verkkokäyttäytymiseen perustuvan mainonnan kohdentamisen kokonaisuudessaan muutoin kuin vieraillemalla kolmannen osapuolen hallinnoimilla sivustoilla tai muokkaamalla internetselaimensa evästeasetuksia.

Kuten Helsingin hallinto-oikeus on 8.4.2021 antamissaan ratkaisuisissa katsonut, internetselaimen evästeasetusten käyttö ja niihin vetoaminen evästeiden käytölle annetun suostumuksen olemassaolon osalta ei täytä EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 11 kohdan mukaisia suostumuksen kriteereitä. Tältä osin on todettava, että meillakotona.fi-verkkosivustolla ei ole ollut käytössä asianmukaista ja lain vaatimukset täyttävää tapaa sivuston käyttäjän suostumuksen pyytämiseksi sellaisille evästeille, joiden käyttö edellyttää SVPL 205 §:n 1 momentin mukaisesti käyttäjän suostumusta. Suostumuskäytäntö ei myöskään ole vastannut SVPL 205 §:n 1 momentin vaatimusta siitä, että käyttäjälle tulee antaa ymmärrettävät ja kattavat tiedot evästeiden tallentamisesta ja käytön tarkoituksesta. Asiassa on kuitenkin huomioitava, että yhtiön menettely on vastannut Traficomien silloista ohjeistusta ja tulkintaa evästeiden käytön suhteen, minkä vuoksi yhtiön aiempaa menettelyä ei voida tältä osin pitää erityisen moitittavana.

Nykyisten evästekäytäntöjen arviointi

A-lehdet Oy:n hallinnoimien verkkosivustojen evästekäytäntöjä on sittemmin uudistettu siten, että niissä on aiempaa yksityiskohtaisemmin eritelty evästeillä kerätyn datan käyttötarkoitukset, evästeiden toiminta-ajat ja A-lehdet Oy:n käyttämät kumppanit sekä mahdollistettu käyttäjälle käyttötarkoitus- ja kumppanikohtaiset evästevalinnat. Lisäksi aiempaa suurempi osa evästeistä on asetettu suostumuksenvaraiseksi, jolloin niitä ei käytetä ilman käyttäjän antamaa suostumusta. Asian kannalta keskeistä on siis arvioida, vastaavatko meillakotona.fi-verkkosivuston nykyiset evästekäytännöt voimassa olevan lainsäädännön mukaisia vaatimuksia.

Traficomien valvontapäätöksen suhteesta Belgian tietosuojaviranomaisen valvontaprosessiin

Traficom on tietoinen siitä, että A-lehdet Oy on osa EU:n digitaalisen mainonnan ekosysteemiä ja sitoutunut noudattamaan IAB Euroopan kehittämää TCF-standardia. Kyseisen standardin noudattaminen tarkoittaa, että A-lehtiön suostumuksenhallintamekanismin sisältö, kuten tekstit, sanamuodot ja valinnat ovat IAB TCF Polycyn sääntelemiä, eikä standardi jätä sitä noudattavilla toimijoille suuresti liikkumavaraa. Tästä huolimatta Traficom korostaa, että A-lehdet Oy:n vapaaehtoisesti noudattama IAB TCF Policy -standardi ei ole sellainen peruste, jonka nojalla evästeitä käyttävä palveluntarjoaja voisi jättää noudattamatta voimassa olevaa lainsäädäntöä eli evästeiden osalta sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5(3) artiklan nojalla kansallisesti säädettyä SVPL 205 §:ää sekä tietosuoja-asetuksen 4(11) artiklan mukaista rekisteröidyn suostumuksen määritelmää.

Traficom on niin ikään tietoinen parhaillaan käynnissä olevasta Belgian tietosuojaviranomaisen ("APD") yhteiseurooppalaisesta valvontaprosessista, joka koskee IAB:n

TCF-standardia. Tähän valvontaprosessiin myös A-lehdet on viitannut antamissaan selvityksissä ja lausunnoissa.

A-lehdet on katsonut, että Traficom on pitäisi huomioida Belgian tietosuojaviranomaisen käynnissä oleva valvontaprosessi ja sen aikataulu osana Traficomin omaa valvontaprosessia. Traficom kuitenkin katsoo tämän valvontapäätöksen antamisen kuuluvan Traficomin toimivaltaan ja sen antamisen olevan välttämätöntä Traficomin lakisääteisten valvontatehtävien asianmukaisen hoitamisen näkökulmasta. Tämä johtuu ennen kaikkea siitä, että APD:n 2.2.2022 antama valvontapäätös rajoittuu IAB:n TCF:n arviointiin pelkästään tietosuoja-asetuksen näkökulmasta. Lisäksi APD:n valvontaprosessi koskee pelkästään IAB Europea rekisterinpitäjänä. Niin ikään kaikki APD:n asettamat korjausvelvoitteet on annettu tietosuoja-asetuksen nojalla. Yhteiseurooppalaisessa prosessissa ei ole myöskään käsiteltävänä A-lehtien evästeiden käyttöön liittyvää asiaa. Traficom tiedostaa, että tietosuoja-asetuksen keskeisenä tavoitteena on lainsäädännön yhtenäinen tulkinta ja soveltaminen kaikissa EU:n jäsenmaissa, ja että APD:n päätös on annettu yhteiseurooppalaisessa prosessissa, jossa Suomen tietosuojavaltuutettu on toiminut yhtenä tietosuoja-asetuksen 60 artiklan mukaisena osallistuvana valvontaviranomaisena.

Traficom korostaa, että mainitulla tietosuoja-asetuksen tulkintaa koskevalla yhteiseurooppalaisella prosessilla ei ole välitöntä merkitystä Traficomin toimivallan ja tämän valvontapäätöksen kannalta, sillä koska Traficom ei ole tietosuoja-asetuksen mukainen valvontaviranomainen, Traficomilla ei ole velvollisuutta eikä oikeutta osallistua kyseiseen tietosuoja-asetuksen soveltamista koskevaan yhteiseurooppalaiseen prosessiin. Lisäksi on syytä vielä korostaa, että tässä A-lehtiä koskevassa tapauksessa on kyse sähköisen viestinnän tietosuojadirektiiviin perustuvan evästäntelyn tulkinnasta.

Evästeiden luokittelu

SVPL 205 §:n 1 momentin mukaisesti pääsääntö evästeiden tai muiden palvelun käyttöä kuvaavien tietojen tallentamiselle ja käytölle on, että käyttäjä on antanut siihen suostumuksensa ja palvelun tarjoaja on antanut käyttäjälle ymmärrettävät ja kattavat tiedot tallentamisen tai käytön tarkoituksesta. Poikkeuksesta tähän pääsääntöön säädetään SVPL 205 §:n 2 momentissa, jonka mukaan edellä 1 momentissa säädetty ei koske tietojen sellaista tallentamista tai käyttöä, jonka ainoana tarkoituksena on toteuttaa viestin välittämistä viestintäverkoissa tai joka on välttämätöntä palvelun tarjoajalle sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai palvelun käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt. SVPL 205 §:n 2 momentin mukaisen poikkeuksen piirissä olevia evästeitä kutsutaan niin sanotuiksi välttämättömiksi evästeiksi.

Traficom katsoo, että A-lehdet Oy on syksyllä 2020 päivitetystä suostumushallintamekanismista sekä käyttäjän tekemistä valinnoista huolimatta asettanut käyttäjän päätelaitteelle muita kuin sellaisia 205 §:n 2 momentissa tarkoitettuja evästeitä, joiden osalta tallentaminen ei edellytä suostumusta. Tällainen on ollut muun muassa Readpeak Oy:n eväste, jota käytetään A-lehdet Oy:n evästeasetusten mukaan seuraaviin tarkoituksiin: tietojen tallennus laitteelle ja/tai laitteella olevien tietojen käyttö; tavallisten mainosten valinta; personoidun mainosprofiilin muodostaminen; personoitujen mainosten valinta; mainonnan ja sen tehokkuuden mittaaminen. Traficom on näkemyksensä mukaan kuvattuna kaltaista personoituun mainontaan ja mainonnan analytiikkaan käytettävää evästä ei voida yksiselitteisesti pitää käyttäjän näkökulmasta välttämättömänä sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt, koska käyttäjä ei todennäköisesti käytä palvelua siksi, että haluaa vastaanottaa hänelle kohdennettua mainontaa tai toimintaansa seurattavan. Analytiikan käytön osalta on myös todettava, että useimpien palvelujen on

7.6.2024

myös mahdollista toimia, vaikka analytiikkaa ei olisikaan yksittäisen käyttäjän kohdalla käytössä. Käyttäjän ei myöskään voida olettaa olevan tietoinen, että hänestä kerätään tilastollista tietoa kohdennetun mainonnan tarjoamiseksi, jos suostumusta ei pyydetä. Myös Euroopan tietosuojaneuvoston edeltäjä, niin kutsuttu artikla 29:n mukainen tietosuojatyöryhmä on katsonut, että analytiikkaevästeitä ei voida automaattisesti pitää käyttäjän näkökulmasta välttämättöminä sen palvelun tarjoamiseksi, mitä käyttäjä on pyytänyt.⁶ Myös Euroopan tietosuojaneuvosto on katsonut, että "useimmiten palveluun tai käyttäjien käyttäytymisen yksityiskohtiin liittyvien organisatoristen mittarien keruuta ei voida pitää tarpeellisena palvelun tarjoamiseksi, sillä palvelu voitaisiin tarjota, vaikka kyseisiä henkilötietoja ei käsiteltäisi."⁷

Traficom katsookin, että kyseisen evästeen käyttötarkoituksia ei ole voitu pitää SVPL 205 §:n 2 momentin mukaisesti välttämättöminä palveluntarjoajalle sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai palvelun käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt. A-lehdet Oy on Traficomien selvityksen myötä sittemmin korjannut menettelyään asettamalla kyseisen Readpeak Oy:n evästeen suostumuksenvaraiseksi eikä Traficomilla ole siten perustetta velvoittaa yhtiötä korjauksiin tältä osin.

Pätevän suostumuksen edellytykset ja oikeutetun edun käyttö

Muille kuin välttämättömille evästeille annettavan suostumuksen on täytettävä yleisen tietosuoja-asetuksen mukaiset suostumuksen edellytykset ollakseen pätevä. SVPL 205 §:n 1 momentissa tarkoitetulla käyttäjän suostumuksella tarkoitetaan EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 11 alakohdan mukaisesti mitä tahansa vapaaehtoisia, yksilöityä, tietoista ja yksiselitteistä tahdonilmaisua, jolla rekisteröity hyväksyy henkilötietojensa käsittelyn antamalla suostumusta ilmaisevan lausuman tai toteuttamalla selkeästi suostumusta ilmaisevan toimen. Lisäksi tietosuoja-asetuksen 7 artiklan 2 momentin mukaisesti, mikäli rekisteröity antaa suostumuksensa kirjallisessa ilmoituksessa, joka koskee myös muita asioita, suostumuksen antamista koskeva pyyntö on esitettävä selvästi erillään muista asioista helposti ymmärrettävässä ja saatavilla olevassa muodossa selkeällä ja yksinkertaisella kielellä.

Tietoinen tahdonilmaisus

Traficomien näkemyksen mukaan asiassa tulee arvioida ennen kaikkea suostumuksen tietoisuusedellytyksen toteutumista ottaen huomioon ensinnäkin sen, miten evästeitä ja niiden kaltaisia tekniikoita koskeva informaatio on esitetty A-lehdet Oy:n suostumuksenhallintamekanismissa. Toiseksi Traficom katsoo, että oikeutettuun etuun viittaamista ja oikeutetun edun käyttöä koskevien valintojen esittämistä tulee arvioida siltä kannalta, miten tietojen esittäminen vaikuttaa SVPL 205 §:n 1 momentin mukaiseen evästeitä koskevan informaation ymmärrettävyyteen.

Jotta suostumusta voidaan pitää tietoisena, palveluntarjoajan on kuvailtava selkeästi sen tietojenkäsittelyn tarkoitus, johon suostumusta pyydetään. Tietosuoja-asetuksen johdanto-osan 42 kohdan mukaan suostumusta koskeva pyyntö on esitettävä helposti ymmärrettävässä ja helposti saatavilla olevassa muodossa selkeällä ja yksinkertaisella kielellä. Tietoisuuden suostumuksen antamiseksi rekisteröidyn olisi tiedettävä vähintään rekisterinpitäjän henkilöllisyys ja tarkoitukset, joita varten henkilötietoja on määrä käsitellä. Euroopan unionin tuomioistuimien (EUT) katsoi ratkaisussaan C-673/17 (Planet49), että käyttäjän on voitava selkeiden ja kattavien tietojen avulla helposti määrittää antamansa suostumuksen seuraukset ja näillä tiedoilla on voitava

⁶ Tietosuojatyöryhmän lausunto 04/2012 evästeisiin liittyvää suostumusta koskevasta vapautuksesta, s. 10.

⁷ Euroopan tietosuojaneuvoston Ohjeet 2/2019 yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan b alakohdan perusteella tapahtuvasta henkilötietojen käsittelystä rekisteröidyille tarjottavien verkkopalvelujen yhteydessä, sivu 15.

7.6.2024

taata käyttäjälle se, että tämä suostumus annetaan täysin tietoisena asiasta. Tuomioistuin totesi, että tietojen tulee olla selvästi ymmärrettävissä ja riittävän yksityiskohtaisia, jotta käyttäjän on mahdollista ymmärtää käytettyjen evästeiden toiminta.⁸ Muun muassa Euroopan tietosuojaneuvosto on todennut, että rekisteröidyille tulee tarjota tietoja ennen heidän suostumuksensa hankkimista, jotta he voivat tehdä tietoisia päätöksiä ja ymmärtää, mitä he ovat hyväksymässä. Muutoin käyttäjän vaikuttamismahdollisuus on vain näennäinen ja suostumus on siten epäpätevä käsittelyperuste.⁹

A-lehdet Oy:n antamassa selvityksessä todetaan, että ei-välttämättömien evästeiden asettaminen edellyttää, että käyttäjä on joko hyväksynyt kaikki tarkoitukset taikka antanut suostumuksen tarkoitukseen 1 (Tietojen tallennus laitteelle ja/tai laitteella olevien tietojen käyttö) ja sen lisäksi johonkin toiseen, varsinaiseen datan hyödyntämiseen liittyvään tarkoitukseen. Traficom katsoo, että meillakotona.fi-verkkosivuston evästeasetusten viittaukset "tarkoituksiin", "erityistarkoituksiin", "ominaisuuksiin" ja "erityisominaisuuksiin" tekevät evästeitä koskevasta informaatiosta käyttäjän kannalta jossain määrin vaikeaselkoista siitä huolimatta, että käsitteitä on pyritty kuvaamaan evästetyökalussa kerroksellisesti ja seikkaperäisesti. Traficom katsoo, että käyttäjän kannalta on todennäköisesti epäselvää, että jos käyttäjä haluaa valita esimerkiksi personoitua sisältöä koskevat evästeet, tällöin käyttäjän tulee erikseen myös hyväksyä suostumuksenhallintamekanismin tarkoitus nro 1 eli tietojen tallennus laitteelle ja/tai laitteella olevien tietojen käyttö. Käyttäjän kannalta olisi todennäköisesti loogisempaa ajatella, että mikäli käyttäjä nimenomaisesti valitsee haluavansa esim. personoitua mainontaa tai personoitua sisältöä, tällöin käyttäjä oletusarvoisesti hyväksyisi myös näihin liittyvien evästeiden käytön ilman, että käyttäjän tarvitsee vielä erikseen tehdä evästeiden käyttöä tai tallennusta koskeva valinta.

Lisäksi käyttäjän suostumuksen tietoisuuden kriteerin täyttymistä tulee arvioida myös mainitun tarkoituksen nro 1 itsensä osalta. Eli onko "tietojen tallennus laitteelle ja/tai laitteella olevien tietojen käyttö" -käyttötarkoitus ilmaistu siinä määrin ymmärrettävästi ja kattavasti, että käyttäjä ymmärtää, mihin hänen suostumustaan pyydetään. Kyseistä tarkoitusta kuvataan meillakotona.fi-verkkosivustolla seuraavasti:

"Evästeet, laitteet tai vastaavat verkkotunnisteet (esimerkiksi kirjautumisperusteiset tunnisteet, satunnaisesti määritetyt tunnisteet, verkkopohjaiset tunnisteet) sekä muut tiedot (esimerkiksi selaimen tyyppi ja tiedot, kieli, näytön koko, tuetut tekniikat jne.) voidaan tallentaa laitteellesi tai lukea laitteellasi laitteen tunnistamiseksi joka kerta, kun se muodostaa yhteyden sovellukseen tai verkkosivustoon yhdessä tai useammassa tässä esitetyssä tarkoituksessa."

Lisäksi kyseisen käsittelytarkoituksen osalta esitetään seuraava tarkoituksen kuvaus:

"Useimmat tässä ilmoituksessa kuvatut käyttötarkoitukset perustuvat tietojen tallennukseen tai laitteella olevien tietojen käyttöön, kun käytät sovellusta tai vieraillet verkkosivustolla. Teknologiatoimittajalla tai julkaisijalla voi olla esimerkiksi tarpeen tallentaa eväste laitteellesi kun vieraillet verkkosivustolla ensimmäisen kerran, jotta laitteesi voidaan tunnistaa seuraavilla käynneilläsi (käyttämällä samaa evästettä joka kerta)."

⁸ C-673/17 Planet49, 74 kohta. Myös C-61/19 Orange Romania, 40 kohta.

⁹ Euroopan tietosuojaneuvosto, Asetuksen 2016/679 mukaista suostumusta koskevat suuntaviivat 05/2020, 4. toukokuuta 2020, kohta 62.

Tämän osalta Traficom katsoo, että kyseinen käyttötarkoitus ja sen kuvaus on ilmaistu varsin laveasti. Tarkoituksen osalta ei käy myöskään selvästi ilmi, että siinä tarkoitettua tietojen tallentamista ja tietojen käyttöä voidaan Traficomien käsityksen mukaan tehdä vain siinä laajuudessa kuin miltä osin käyttäjä antaa suostumuksensa valinnaisten evästeiden käyttöön, esimerkiksi personoidun mainonnan tai personoidun sisällön osalta. Kyse on siis siitä, että tietojen tallennus ja käyttö rajautuu vain näihin käyttäjän hyväksymiin tarkoituksiin.

Edellä todetun perusteella Traficom katsoo, että A-lehdet Oy:n tulee täydentää suostumushallintamekanismeissa esitetyn tarkoituksen numero 1 (Tietojen tallennus laitteelle ja/tai laitteella olevien tietojen käyttö) kuvausta siten, että kyseiseen tarkoitukseen suostumuksen antaminen on edellytyksenä, että käyttäjän päätelaitteelle voidaan ylipäänsä asettaa evästeitä muiden valinnaisten eväsetarkoitusten perusteella, kuten esimerkiksi personoituun mainontaan tai personoituun sisältöön, mikäli käyttäjä erikseen antaa suostumuksensa myös tällaiseen yksilöityyn valinnaiseen tarkoitukseen. Käyttäjälle tulee myös täsmentää tarkoitusta nro 1 niin, että käyttäjä ymmärtää, että siinä tarkoitettu tietojen tallentaminen ja käyttö on mahdollista vain siinä laajuudessa kuin käyttäjä antaa suostumuksensa valinnaisille evästeille.

Tarkoitukset

Tietojen tallentaminen laitteelle ja/tai laitteella olevien tietojen käyttö

59 toimittajaa voi käyttää tätä

Suostumus

Evästeet, laitteet tai vastaavat verkkotunnisteet (esimerkiksi kirjautumisperusteiset tunnisteet, satunnaisesti määritetyt tunnisteet, verkkopohjaiset tunnisteet) sekä muut tiedot (esimerkiksi selaimen tyyppi ja tiedot, kieli, näytön koko, tuetut tekniikat jne.) voidaan tallentaa laitteellesi tai lukea laitteellesi laitteen tunnistamiseksi joka kerta, kun se muodostaa yhteyden sovellukseen tai verkkosivustoon yhdessä tai useammassa tässä esitetystä tarkoituksessa.

Tarkoituksen kuvaus

- Useimmat tässä ilmoituksessa kuvatut käyttötarkoitukset perustuvat tietojen tallennukseen tai laitteella olevien tietojen käyttöön, kun käytät sovellusta tai vieraillet verkkosivustolla. Teknologia-toimittajalla tai julkaisijalla voi olla esimerkiksi tarpeen tallentaa eväste laitteellesi kun vieraillet verkkosivustolla ensimmäisen kerran, jotta laitteesi voidaan tunnistaa seuraavilla käynneilläsi (käyttämällä samaa evästettä joka kerta).

Teknologiat, jotka tarvitsevat lupasi toimiakseen oikein : 59

Teknologiat, jotka ovat sivuston toiminnalle välttämättömiä : 0

Tarkoituksen nro 1 kuvaus meillakotona.fi-verkkosivustolla, tarkistettu 10.5.2024

Oikeutetun edun käyttö

Oikeutetun edun käytön osalta A-lehdet Oy:n antamassa selvityksessä sanotaan, että oikeutettu etu ei toimi perusteena ei-välttämättömien evästeiden asettamiselle, vaan sillä viitataan ainoastaan evästeillä kerätyn tiedon jatkohyödyntämiseen, mikäli käyttäjä on ensin antanut evästeen käyttöön suostumuksen. Tältä osin on syytä huomioida, että oikeutettu etu on A-lehtien suostumushallintamekanismeissa oletusarvoisesti valittuna monien suostumusta edellyttävien eväsetarkoitusten osalta: Rajoitettujen tietojen käyttö mainosten valitsemiseksi, Mainonnan tehokkuuden mittaaminen, Sisällön tehokkuuden mittaaminen, Yleisöjen ymmärtäminen eri lähteistä olevien tietojen, tilastojen tai yhdistelmien avulla, Palvelujen kehittäminen ja parantaminen ja Rajoitettujen tietojen käyttö sisällön valitsemiseen)) sekä useimpien suostumushallintamekanismin Toimittajat-välilehdellä mainittujen toimittajien osalta. Traficom haluaa tältä osin korostaa SVPL 205 §:n 1 momentin merkitystä, jonka mukaan palveluntarjoajan tulee antaa käyttäjälle evästeiden käyttöön liittyen ymmärrettävät ja kattavat tiedot tietojen tallentamisen tai päätelaitteen tietojen

käytön tarkoituksesta. Traficomien arvion mukaan oikeutettua etua koskevien valintojen esittäminen samassa yhteydessä, jossa pyydetään käyttäjän suostumusta evästeiden käytölle, on omiaan aiheuttamaan epätietoisuutta palvelun käyttäjässä, kun käyttäjälle ei kerrota, mitä oikeutetun edun käyttö kyseessä olevassa tapauksessa tarkoittaa.

Tässä yhteydessä on syytä vielä korostaa, että oikeutetun edun käyttöön liittyvän henkilötietojen jatkokäsittelyn perusteiden arviointi ei kuulu Traficomien toimivaltaan. Traficomilla on kuitenkin toimivalta arvioida, voivatko evästeiden käyttöä koskevien tietojen ja suostumuksen pyytämisen yhteydessä esitettävät tiedot ja valinnat vaikuttaa siihen, täyttyvätkö SVPL 205 §:n 1 momentin mukaiset vaatimukset ymmärrettävien ja kattavien tietojen antamisesta käyttäjälle. Meillakotona.fi-verkkosivustolla esitettävien evästevalintojen osalta Traficom katsoo, että sivuston käyttäjälle ei tehdä selväksi, että oikeutettua etua koskevat valinnat liittyvät käyttäjää koskevien tietojen jatkokäsittelyyn, eivätkä evästeiden tai niiden kaltaisten tekniikoiden tallentamiseen ja käyttöön. Käyttäjän kannalta on selkeää, että evästesuostumuksia koskevat valinnat ovat oletusarvoisesti pois päältä, mikäli käyttäjä valitsee haluavansa tehdä evästeiden käytön suhteen tarkempia valintoja valitsemalla "asetukset" suostumuksenhallintamekanismin ensimmäisellä tasolla. Epäselvä asetelma käyttäjän kannalta syntyy siitä, että oikeutettua etua koskevat valinnat taas ovat oletusarvoisesti päällä, jolloin syntyy ainakin vaikutelma siitä, että käyttäjän tulisi erikseen vastustaa oikeutettuun etuun perustuvaa käsittelyä evästeiden käytön estämiseksi.

Tässä yhteydessä on syytä vielä mainita, että Euroopan tietosuojaneuvosto on 13.12.2023 lähettänyt Euroopan komissiolle vastauksen koskien komission aloitetta evästeiden ja personoidun mainonnan hallintaan liittyen. Euroopan tietosuojaneuvoston näkemyksen mukaan evästeiden käyttöä koskevassa hallintatyökalussa ei tulisi viitata oikeutetun edun käyttöön tietojen keräämisen perusteena, koska oikeutettu etu ei ole sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin mukainen hyväksyttävä peruste käyttäjän päätelaitteella olevien tietojen käyttämiselle tai tietojen tallentamiselle päätelaitteelle. Lisäksi Euroopan tietosuojaneuvosto muistuttaa, että tietosuojasetuksen 6(1)(a) artiklan mukainen suostumus on sopivin laillinen peruste henkilötietojen jatkokäsittelylle, jota toteutetaan sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5(3) artiklan mukaisesti annettavan suostumuksen nojalla käyttäjän päätelaitteelle tallennettaville tai päätelaitteelta haettaville tiedoille.¹⁰

Jotta käyttäjän kannalta ei siten synny SVPL 205 §:n 1 momentin vastaisesti epäselvyyttä sen suhteen, voidaanko evästeitä asettaa suostumuksen ohella myös oikeutetun edun nojalla, A-lehtien tulee muuttaa suostumuksenhallintamekanismissa annettavia tietoja siten, että verkkosivuston käyttäjille kerrotaan selvästi, ettei evästeitä aseteta käyttäjän päätelaitteelle oikeutetun edun nojalla.

¹⁰ European Data Protection Board reply to the Commission's Initiative for a voluntary business pledge to simplify the management by consumers of cookies and personalised advertising choices, annettu 13.12.2023, sivu 3. Löydettävissä osoitteesta: https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/letters/edpb-reply-commissions-initiative-voluntary-business-pledge_en
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom • PL 320, 00059 TRAFICOM • p. 029 534 5000 • Y-tunnus 2924753-3 • traficom.fi

Tarkoitukset ja ominaisuudet	Toimittajat
<p>Rajoitettujen tietojen käyttö mainosten valitsemiseksi</p> <p>53 toimittajaa voi käyttää tätä</p> <p>☐ Suostumus ☒ Oikeutettu etu</p>	▼
<p>Personoidun mainosprofiilin muodostaminen</p> <p>49 toimittajaa voi käyttää tätä</p> <p>☐ Suostumus</p>	▼
<p>Profiilien käyttö kohdennetun mainonnan valitsemiseksi</p> <p>48 toimittajaa voi käyttää tätä</p> <p>☐ Suostumus</p>	▼
<p>Personoidun sisältöprofiilin muodostaminen</p> <p>11 toimittajaa voi käyttää tätä</p> <p>☐ Suostumus</p>	▼
<p>Profiilien käyttö personoidun sisällön valitsemiseksi</p> <p>10 toimittajaa voi käyttää tätä</p> <p>☐ Suostumus</p>	▼
<p>Mainonnan tehokkuuden mittaaminen</p> <p>64 toimittajaa voi käyttää tätä</p> <p>☐ Suostumus ☒ Oikeutettu etu</p>	▼
<p>Sisällön tehokkuuden mittaaminen</p> <p>18 toimittajaa voi käyttää tätä</p> <p>☐ Suostumus ☒ Oikeutettu etu</p>	▼
<p>Yleisöjen ymmärtäminen eri lähteistä peräisin olevien tietojen, tilastojen tai yhdistelmien avulla</p> <p>36 toimittajaa voi käyttää tätä</p> <p>☐ Suostumus ☒ Oikeutettu etu</p>	▼
<p>Palvelujen kehittäminen ja parantaminen</p> <p>56 toimittajaa voi käyttää tätä</p> <p>☐ Suostumus ☒ Oikeutettu etu</p>	▼
<p>Rajoitettujen tietojen käyttö sisällön valitsemiseen</p> <p>6 toimittajaa voi käyttää tätä</p> <p>☐ Suostumus ☒ Oikeutettu etu</p>	▼

Oikeutettua koskevat valinnat meillakotona.fi-verkkosivustolla, tarkistettu 10.5.2024

Tässä yhteydessä on syytä mainita myös A-lehtien suostumuksenhallintamekanismin Ominaisuudet-alaotsikon esitettävät käsittelytarkoitukset¹¹. A-lehtien mukaan mainitut "Ominaisuudet" suostumuksenhallintatyökalussa eivät liity SVPL 205 §:n mukaisesti evästeiden tai niiden kaltaisten tekniikoiden käyttöön. A-lehtien mukaan Ominaisuudet-otsikon alla tehtävät käsittelytoimet ovat henkilötietojen jatkokäsittelyä ja esim. evästeiden avulla kerättävien tietojen yhdistämistä muuhun käyttäjää koskevaan tietoon. Kyseisille jatkokäsittelytoimille ei A-lehtien mukaan ole TCF-mekanismiin puitteissa mahdollista erikseen pyytää käyttäjän suostumusta. A-lehtien mukaan Ominaisuudet-otsikon alla kerrotuissa tarkoituksissa tapahtuvasta tietojen käsittelystä informoidaan palvelun käyttäjää siksi, että tällä pyritään lisäämään datan käsittelyn läpinäkyvyyttä tietosuojalainsäädännön edellyttämin tavoin.

Traficom kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että toisin kuin A-lehdet esittää, Ominaisuudet-otsikon alla mainittu "laitteiden tunnistaminen automaattisesti lähetettyjen tietojen" perusteella kuuluu myös SVPL 205 §:n soveltamisalaan, jos kyse on käyttäjän päätelaitteelle tallennettujen tietojen käyttämisestä. Traficom:n näkemystä tukee myös tietosuojatyöryhmän näkemys, jonka mukaan evästesäätelyn taustalla oleva sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi soveltuu tapauksissa, joissa nk. laitesormenjälki muodostetaan tallentamalla tietoja tai käyttämällä päätelaitteelle tallennettuja tietoja.¹² Tämä tarkoittaa, että kyse ei ole vain henkilötietojen jatkokäsittelystä informoisesta, jolloin tällaisten laitetietojen käytölle tulee A-lehtien tapauksessa olla SVPL 205 §:n mukainen hyväksyttävä peruste. Lisäksi asiassa on huomioitava kolmansien osapuolten rooli tietojenkäsittelyssä. Tietosuojatyöryhmä on katsonut lausunnossa 9/2014 direktiivin 2002/58/EY soveltamisesta laitesormenjälkiin, että "kolmansien osapuolten tietojenkäsittely, jolla on vaikutusta laitteen toimintaan tai joka muutoin saa laitteen tallentamaan tietoa kyseiselle laitteelle tai käyttää sille tallennettuja tietoja tai saa laitteen paljastamaan tietoja, kuuluu (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin) 5 artiklan 3 kohdan soveltamisalaan".¹³

Näin ollen A-lehtien tulee huomioida, että mikäli kyseessä olevia laitetietoja käytetään muihin kuin käyttäjän pyytämän palvelun toiminnan kannalta välttämättömiin tarkoituksiin, esimerkiksi yhdistelemällä mainittuja laitetietoja muulla tavalla kerättäviin käyttäjää koskeviin tietoihin, laitetietojen käytölle ja laitteiden tunnistamiselle tulee olla SVPL 205 §:n 1 momentin mukaisesti käyttäjän antama suostumus. Lisäksi käyttäjälle tulee tällöin antaa SVPL 205 §:n 1 momentin mukaisesti ymmärrettävät ja kattavat tiedot mainittujen tietojen käytöstä. Sen sijaan, mikäli kyseessä olevien laitetietojen käyttö rajoittuu vain SVPL 205 §:n 2 momentin mukaisiin välttämättömiin tarkoituksiin, kuten esimerkiksi pelkästään viestinnän välittämiseen viestintäverkkoissa, tällaisesta tietojen käytöstä ei SVPL 205 §:n 2 momentin mukaisesti tarvitse informoida käyttäjiä tai pyytää siihen suostumusta.

¹¹ "Muiden tietojesi yhdistäminen verkkokäyttäytymistäsi koskeviin tietoihin", "Eri laitteiden yhdistäminen toisiinsa" ja "Automaattisesti lähetettävien laitetietojen käyttö laitteiden tunnistamisessa".

¹² Tietosuojatyöryhmä, Opinion 9/2014 on the application of Directive 2002/58/EC to device fingerprinting, sivut 7-8.

¹³ Tietosuojatyöryhmä, Opinion 9/2014 on the application of Directive 2002/58/EC to device fingerprinting, sivu 8.

Ominaisuudet**Tietojen yhdistäminen muista tietolähteistä peräisin oleviin tietoihin**

41 toimittajaa voi käyttää tätä

Tietoja toiminnastasi tässä palvelussa voidaan verrata ja yhdistää muihin sinua koskeviin tietoihin, jotka ovat peräisin eri lähteistä (esimerkiksi toiminnastasi erillisessä verkkopalvelussa, kanta-asiakaskortin käytöstäsi myymälässä tai vastauksistasi kyselyyn) tässä ilmoituksessa kuvattujen tarkoitusten tueksi.

Eri laitteiden yhdistäminen toisiinsa

37 toimittajaa voi käyttää tätä

Tässä ilmoituksessa kuvattujen tarkoitusten tueksi laitettasi voidaan pitää todennäköisesti linkitettyinä muihin laitteisiin, jotka kuuluvat sinulle tai kotitaloudellesi (esimerkiksi siksi, että olet kirjautunut samaan palveluun sekä puhelimellasi että tietokoneellasi tai koska voit käyttää samaa internet-yhteyttä molemmilla laitteilla).

Laitteiden tunnistaminen automaattisesti lähetettyjen tietojen perusteella

43 toimittajaa voi käyttää tätä

Laitteesi saatetaan erottaa muista laitteista internetin käytön yhteydessä sen automaattisesti lähettämien tietojen perusteella (esimerkiksi internet-yhteytesi IP-osoite tai käyttämäsi selaintyyppi) tässä ilmoituksessa esitettyjen tarkoitusten tueksi.

Ominaisuudet meillakotona.fi-verkkosivustolla, tarkistettu 10.5.2024

Suostumuksen vapaaehtoisuus

Lopuksi Traficom kiinnittää huomiota vielä siihen, että meillakotona.fi-verkkosivuston suostumushallintamekanismin ensimmäisellä tasolla käyttäjälle ei tarjota mahdollisuutta jatkaa vain SVPL 205 §:n 2 momentissa tarkoitetuilla välttämättömillä evästeillä. Sen sijaan käyttäjä voi ensimmäisellä tasolla joko hyväksyä kaikki evästeet tai siirtyä evästeasetuksiin tekemään tarkempia valintoja evästeitä koskien. Suostumushallintamekanismin toisella tasolla käyttäjän on mahdollista tehdä tarkempia valintoja evästeiden hyväksymiseen liittyen, edelleen hyväksyä kaikki evästeet valitsemalla "Hyväksy kaikki", hylätä kaikkien muiden kuin välttämättömien evästeiden käyttö valitsemalla "Estä kaikki" sekä hyväksyä valitut valinnaiset evästeet ja välttämättömät evästeet valitsemalla "Hyväksy valitut.". Kaikkien evästeiden hyväksymistä koskevat vaihtoehdot "Hyväksy" (ensimmäisellä tasolla) ja "Hyväksy kaikki" (toisella tasolla) ovat muista tarjotuista vaihtoehdoista poiketen korostettu mustalla värityksellä.

Evästeillä parempia palveluita

Painamalla ”Hyväksy”, annat suostumuksesi siihen, että A-lehdet toimittajineen (70 kpl) tallentaa tietoja laitteelle ja/tai käyttää laitteella olevia tietoja sekä käsittelee henkilötietoja, kuten eväste- ja tai mobiilitunnisteita, kohdennetun mainonnan ja personoidun sisällön näyttämiseen, mainonnan ja sisällön mittaamiseen, yleisötutkimukseen ja palvelujen kehittämiseen. Edellä mainittujen tarkoitusten toteuttamiseksi voidaan käyttää laitteen ominaisuuksia tunnistamista varten. Lisäksi A-lehdet voi yhdistää evästeillä kerättyjä verkkokäyttäytymistietoja muissa yhteydessä kerättyihin henkilötietoihin.

Voit tehdä tarkempia valintoja painamalla ”Asetukset”. Voit muuttaa asetuksia ja peruuttaa suostumuksen valitsemalla sivustoilla ”Evästeasetukset”. Valintasi koskevat A-lehdet Oy:n verkkopalveluita.

[Evästekäytännöt](#)

ASETUKSET

HYVÄKSY

Kuvankaappaus meillakotona.fi-verkkosivustolla käytössä olevan suostumushallintamekanismin ensimmäisestä tasosta, tarkistettu 10.5.2024.

Asetukset

Evästeiden avulla kerätyn tiedon ansiosta voimme tarjota sinulle parempia palveluja: käyttökokemus, sivustojen toiminta, sisältösuositukset ja mainonnan osuvuus paranevat. Evästeitä käytetään myös mainonnan ja sisällön mittaamiseen.

A-lehdet toimittajineen (70 kpl) voivat käyttää tietojasi alla tarkemmin kuvattuihin käyttötarkoituksiin. Osa evästeillä kerättyjen henkilötietojen käsittelystä perustuu suostumuksen sijaan oikeutettuun etuun. Voit vastustaa oikeutettuun etuun perustuvaa käsittelyä tai tehdä tarkempia suostumusvalintoja alla. Halutessasi voit tehdä valintoja myös toimittajakohtaisesti välilehdellä ”Toimittajat”.

Käytämme sivustoilla myös evästeitä, jotka ovat sivustojen toiminnan kannalta välttämättömiä. Ne mahdollistavat erilaisia toiminnallisuksia, kuten sisäänkirjautumisen ja erilaiset sivustokohtaiset asetukset. Nämä evästeet ovat aina käytössä, ellei ole estänyt evästeitä selaimen asetuksista. Sivustomme eivät toimi kunnolla ilman näitä evästeitä, ja et voi esimerkiksi kirjautua palveluihimme tai tehdä verkkokauppaostosta loppuun. Myös nämä evästeasetukset näytetään sinulle uudelleen joka kerta.

ESTÄ KAIKKI

HYVÄKSY VALITUT

HYVÄKSY KAIKKI

Kuvankaappaus meillakotona.fi-verkkosivuston suostumushallintamekanismin toiselta tasolta, tarkistettu 10.5.2023

A-lehdet Oy:n nykyinen suostumushallintamekanismi edellyttää muiden kuin välttämättömien evästeiden käytöstä kieltäytymiseltä siirtymistä mekanismin toiselle tasolle, kun taas kaikkien evästeiden hyväksyminen on mahdollista tehdä yhdellä painalluksella heti sivustolle saavuttaessa. Traficomien arvion mukaan tällä on huomattava merkitys meillakotona.fi-verkkosivustolla vierailevien käyttäjien käyttäytymisen kannalta. Kyseisen menettelyn seurauksena voi olla, että käyttäjät päätyvät helpommin hyväksymään kaikkien evästeiden käytön, kun otetaan myös huomioon, että kaikkien evästeiden hyväksymistä koskeva valinta on korostettu eri väriä kuin muut vaihtoehdot.

Asian arvioinnissa tulee ottaa huomioon, että EU-tuomioistuimien katsoi asiassa C-61/19 Orange Romania 11.11.2020 antamassaan tuomiossa¹⁴, ettei suostumusta ole pidettävä pätevänä, jos rekisterinpitäjä vaikuttaa epäasianmukaisesti valinnanva-

¹⁴ Asia C-61/19, Orange Romania, ECLI:EU:C:2020:901, 11.11.2020, kohta 52.

pauteen vastustaa tätä tietojen keräämistä ja säilyttämistä vaatimalla, että rekisteröidyn on suostumuksensa epäämiseksi täytettävä lisälomake, jossa kyseinen kieltäytyminen mainitaan. A-lehtien menettely voidaan Traficomien näkemyksen mukaan rinnastaa menettelyyn, jossa käyttäjän on suostumuksensa epäämiseksi täytettävä lisälomake valitsemalla evästeasetukset ja sitten valitsemalla asetustalokosta sopiva valinta. Tällainen lisävaatimus on omiaan vaikuttamaan epäasianmukaisesti valinnanvapauteen vastustaa tällaista käyttäjää koskevien tietojen keräämistä ja säilyttämistä.

Asiaa koskee myös tietosuoja-asetuksen johdanto-osan kohta 42, joka suomenkielisestä sanamuodostaan huolimatta koskee myös suostumuksen antamatta jättämistä. Tietosuoja-asetuksen suomenkielisen version johdanto-osan 42 kappaleen viimeisen virkkeen mukaan suostumusta ei voida pitää vapaaehtoisesti annettuna, jos rekisteröidyllä ei ole todellista vapaan valinnan mahdollisuutta, jos hän ei voi "myöhemmin" kieltäytyä suostumuksen antamisesta tai peruuttaa sitä ilman, että siitä aiheutuu hänelle haittaa. Esimerkiksi kohdan englanninkielisessä versiossa ei kuitenkaan ole vastinetta kappaleen suomenkielisen version "myöhemmin"-sanalle. Englanninkielisen version mukaan: "Consent should not be regarded as freely given if the data subject has no genuine or free choice or is unable to refuse or withdraw consent without detriment." Vastaavasti myös tietosuoja-asetuksen ruotsinkielisestä versiosta puuttuu vastine sanalle "myöhemmin": "Samtycke bör inte betraktas som frivilligt om den registrerade inte har någon genuin eller fri valmöjlighet eller inte utan problem kan vägra eller ta tillbaka sitt samtycke."

Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan jossakin kielitoisinnossa käytettyä unionin oikeuden säännöksen sanamuotoa ei voida käyttää tämän säännöksen ainoana tulkintaperusteena eikä sille voida antaa tältä osin etusijaa muihin kielitoisintoihin nähden. Tällainen lähestymistapa ei vastaisi unionin oikeuden yhtenäisen soveltamisen vaatimusta. Erikielisten toisintojen poiketessa toisistaan kyseessä olevaa säännöstä on tulkittava sen lainsäädännön systematiikan ja tavoitteen mukaan, jonka osa säännös on.¹⁵ Ottaen huomioon, että suomenkielinen toisinto poikkeaa englanninkielisistä ja ruotsinkielisistä versioista, ei tietosuoja-asetuksen suostumuksen vapaaehtoisuutta koskevan tarkastelun voida katsoa rajoittuvan suostumuksen antamisen jälkeiseen aikaan. Tämän johdosta Traficomien arvion mukaan verkkosivuston käyttäjällä tulee olla mahdollisuus suostumuksesta kieltäytymiseen yhtä lailla kuin hänellä on mahdollisuus suostumuksensa antamiseen.

Asian arvioinnissa on lisäksi syytä huomioida tietosuojavaalutetun 20.1.2023 antamassa lausunnossa esittämä arvio asiassa. Tietosuojavaalutettu yhtyy Traficomien näkemyksiin ja katsoo lisäksi, että "henkilölle esitettävien tietojenkäsittelyn hyväksymispyyntöihin olisi sovellettava tiukkoja vaatimuksia, koska kyse on rekisteröityjen perusoikeuksista ja koska rekisterinpitäjä haluaa toteuttaa tietojenkäsittelytoimen, joka olisi laitton ilman rekisteröidyn suostumusta." Tietosuojavaalutettu viittaa Euroopan tietosuojaneuvoston EDPB:n päivitettyyn suostumusta koskevaan ohjeeseen¹⁶, jonka mukaan "suostumus voi olla asianmukainen laillinen peruste vain, jos rekisteröidylle tarjotaan mahdollisuus valvoa tietojensa käsittelyä sekä aito tilaisuus valita vapaasti, hyväksyykö hän tarjotut ehdot vai hylkääkö hän ne, eikä hylkäämisestä aiheudu hänelle haittaa." Tietosuojavaalutetun lausunnon mukaan käyttäjiä uhkaa yhä digitalisoituvassa ympäristössä niin sanottu klikkausväsymys ja myös tästä syystä tapoja hankkia suostumus on arvioitava hyvin tarkasti. Edellä todettu huomioiden tietosuojavaalutettu toteaa lausunnossaan, että A-Lehdet Oy:n tapaa pyytää suostumusta sen verkkosivustojen evästeiden käytölle ei ole pidettävä yleisen tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 11 kohdan eikä 7 artiklan 3 kohdan mukaisena.

¹⁵ Asia C-41/09 komissio v. Alankomaat, kohta 44.

¹⁶ Asetuksen 2016/679 mukaista suostumusta koskevat suuntaviivat 05/2020, kohta 3.

Edellä todettu huomioiden Traficom katsoo, että mikäli suostumuksenhallintamekanismin ensimmäisellä tasolla esitetään "hyväksy" tai "salli kaikki" -tyyppinen valinta, jolla annetaan lupa kaikkien ei-välttämättömien evästeiden käyttöön, tulisi sen rinnalla käyttäjälle antaa mahdollisuus jatkaa välttämättömillä evästeillä tai kieltäytyä muiden kuin välttämättömien evästeiden käytöstä, jolloin suostumuksen antaminen ja kieltäytyminen ovat yhtä helposti tehtävissä. Näiden valintojen lisäksi käyttäjälle tulee antaa vaihtoehto tehdä tarkempia valintoja erityyppisten evästeiden suhteen.

Näin ollen Traficom katsoo, että meillakotona.fi-verkkosivustolla käytössä olevaa menettelyä käyttäjän suostumuksen pyytämiseksi evästeiden käytölle on pidettävä tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 11 kohdan vastaisena. Traficom velvoittaa A-lehtiä muuttamaan suostumuksenhallintamekanismiaan siten, että käyttäjälle annetaan kaikkien evästeiden hyväksymisen ohella mahdollisuus myös kieltää muiden kuin välttämättömien evästeiden käyttö suostumuksenhallintamekanismin ensimmäisellä tasolla.

Evästeiden toiminta-ajat

A-lehtien mukaan meillakotona.fi-verkkosivustolla käytettävien evästeiden toiminta-aikoja koskeva tieto on löydettävissä suostumuksenhallintamekanismin Toimittajavälilehdeltä, jossa tiedot luetellaan toimittajakohtaisesti. Traficom kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että kaikkien toimittajien kohdalla toiminta-aikoja ei esitetä, vaan käyttäjälle tarjotaan linkkiä tämän kolmannen osapuolen verkkosivustolla sijaitsevaan tietosuojaselosteeseen. Kyseinen käytäntö, jossa käyttäjä joutuu siirtymään kolmannen osapuolen palveluun saadakseen selville meillakotona.fi-verkkosivustolla käytössä olevan evästeen toiminta-ajan, on Traficomien arvion mukaan vastoin SVPL 205 §:n 1 momenttia, jonka mukaan palveluntarjoajan on annettava palvelun käyttäjälle ymmärrettävät ja kattavat tiedot koskien evästeitä ja muita palvelun käyttöä kuvaavia tietoja. Asiassa tulee huomioida EU-tuomioistuimen ratkaisu C-673/17, jonka mukaan käyttäjälle tulee ilmoittaa käytettävien evästeiden toiminta-aika. Evästeen toiminta-ajan ilmoittamista on siten pidettävä sellaisena evästeen käyttöä koskevana tietona, jonka ilmoittaminen on nimenomaisesti sen palveluntarjoajan vastuulla, jonka palvelussa tai verkkosivustolla kyseessä olevia evästeitä käytetään. Näin ollen A-lehdet Oy:n tulee täydentää käyttäjälle tarjottavaa evästeinformaatiota siten, että käyttäjän on mahdollista nähdä suoraan meillakotona.fi-verkkosivustolla kaikkien hänen päätelaitteelleen asetettavien evästeiden toiminta-ajat.

Ilmoitettujen evästeiden toiminta-aikojen osalta Traficom kiinnittää huomiota siihen, että meillakotona.fi-verkkosivuston suostumuksenhallintamekanismin Toimittajavälilehden mukaan Goldbach Group AG -niminen toimittaja käyttää evästettä, jonka toiminta-ajaksi on ilmoitettu 1096 päivää. Evästeen tarkoituksiksi kerrotaan mm. personoidun mainosprofiilin muodostaminen ja personoitujen mainosten valinta. Lisäksi The UK Trade Desk Ltd -niminen toimittaja käyttää evästettä, jonka toiminta-ajaksi on ilmoitettu 3629 päivää. Myös kyseisen evästeen käyttötarkoituksissa mainitaan personoidun mainosprofiilin muodostaminen ja personoitujen mainosten valinta. Samoin Adform A/S -nimisen toimittajan evästeen toiminta-ajaksi on ilmoitettu 3650 päivää ja kyseisen evästeen tarkoituksiksi personoidun mainosprofiilin muodostaminen ja profiilien käyttö kohdennetun mainonnan valitsemiseksi.

Evästeiden toiminta-ajoille ei ole soveltuvassa lainsäädännössä määritelty tarkkoja enimmäisrajoja, mutta toiminta-aikoja määriteltäessä tulee huomioida, että SVPL 205 §:n 3 momentin mukaisesti SVPL 205 §:n mukainen tallentaminen ja käyttö on sallittua ainoastaan palvelun vaatimassa laajuudessa eikä sillä saa rajoittaa yksityisyyden suojaa enempää kuin on välttämätöntä. Traficom katsoo, että monen vuoden mittaiset toiminta-ajat eivät pääsääntöisesti ole perusteltuja, sillä useimpien toiminnallisuuden toteuttaminen on mahdollista tätä lyhyemmilläkin toiminta-ajoilla.

7.6.2024

Lisäksi Traficom toteaa, että tietosuoja-asetuksen johdanto-osan suostumusta käsittelevässä 42 kappaleessa sanotaan, että neuvoston direktiivin 93/13/ETY21 mukaisesti rekisterinpitäjän ennalta muotoilema ilmoitus suostumuksesta olisi annettava helposti ymmärrettävässä ja helposti saatavilla olevassa muodossa selkeällä ja yksinkertaisella kielellä eikä siihen pitäisi sisältyä kohtuuttomia ehtoja. Kohtuuttomaksi ehdoksi voidaan katsoa suhteettoman pitkät voimassaoloajat, kun käyttäjän ei voida kohtuullisesti odottaa luovuttavan oikeutta tietojen tallentamiseen ja päätelaitteensa tietojen käyttöön suhteettoman pitkiksi ajoiksi.

Traficomille ei ole esitetty asiassa myöskään selvitystä, jolla mainittuja pitkiä toiminta-aikoja olisi perusteltu. Edellä mainitun perusteella Traficom pitää mainittujen Goldbach Group AG-, Adform A/S - ja The UK Trade Desk Ltd -nimisten toimittajien evästeiden toiminta-aikoja SVPL 205 §:n 3 momentin vastaisina, kun sen mukaisesti evästeiden käyttö on sallittu ainoastaan palvelun vaatimassa laajuudessa ja yksityisyyden suojan rajoittaminen tulee rajata vain välttämättömään. Näin ollen A-lehdet Oy:n tulee rajoittaa mainittujen evästeiden toiminta-aika siihen, mikä on palvelun vaatimaan laajuuteen nähden välttämätöntä.

Adtraction	☐ ☒ Suostumus
Partnereiden konversioiden hallinnan mahdollistaminen. Tietosuojaseloste	
Elfsight	☐ ☒ Suostumus
Instagram-upotukset mahdollistava työkalu. Hyödyntää evästeitä sekä muita mittauksen tekniikoita. Tietosuojaseloste	
Facebook	☐ ☒ Suostumus
Facebook yhteisöpalvelun personoitu mainonta ja analytiikka. Tietosuojaseloste	
Frosmo	☐ ☒ Suostumus
AI-pohjainen sisällön personointipalvelu verkkosivuston kehittämiseen. Tietosuojaseloste	
GetSiteControl	☐ ☒ Suostumus
Google Analytics	☐ ☒ Suostumus
Työkalu verkkosivujen analysointiin. Tietosuojaseloste	
Google Optimize	☐ ☒ Suostumus
A/B-testaukseen perustuva palvelu verkkosivujen kehittämiseen. Tietosuojaseloste	
Hotjar	☐ ☒ Suostumus
Palvelu, jonka avulla seurataan kävijöiden liikkumista sivustolla sekä luodaan kyselyitä sivustokehityksen tueksi. Tietosuojaseloste	
HubSpot	☐ ☒ Suostumus
Markkinoinnin asiakkuudenhallinta- ja automaatiojärjestelmä. Tietosuojaseloste	
Leadoo	☐ ☒ Suostumus
Interaktiivisen mainossisällön tuotantoteknologia joka välittää ja säilöö mainosvuorovaikutuksessa annettuja tietoja. Tietosuojaseloste	
LinkedIn	☐ ☒ Suostumus
LinkedIn yhteisöpalvelun personoitu mainonta ja analytiikka. Tietosuojaseloste	
Riddle	☐ ☒ Suostumus
Kyselytyökalu sisällönkehittämiseen. Tietosuojaseloste	
Shopify	☐ ☒ Suostumus
Verkkokauppa-alusta, joka hyödyntää evästeitä analytiikkaan ja välttämättömien toiminnallisuuden, kuten ostoskorin ja kirjautumisen mahdollistamiseksi. Tietosuojaseloste	

Kuvankaappaus meillakotona.fi-verkkosivustolta toimittajista, joiden osalta ei tarjota evästeinformaatiota eikä tietoa evästeiden toiminta-ajosta, tarkistettu 18.10.2023

Goldbach Group AG

Suostumus

Oikeutettu etu

Tarkoitukset (Suostumus)

- Tietojen tallentaminen laitteelle ja/tai laitteella olevien tietojen käyttö (Säilyttäminen:4320 päivää)
- Personoidun mainosprofiilin muodostaminen (Säilyttäminen:4320 päivää)
- Profiilien käyttö kohdennetun mainonnan valitsemiseksi (Säilyttäminen:4320 päivää)

Tarkoitukset (Oikeutettu etu)

- Rajoitettujen tietojen käyttö mainosten valitsemiseksi (Säilyttäminen:4320 päivää)
- Mainonnan tehokkuuden mittaaminen (Säilyttäminen:4320 päivää)
- Yleisöjen ymmärtäminen eri lähteistä peräisin olevien tietojen, tilastojen tai yhdistelmien avulla (Säilyttäminen:4320 päivää)
- Palvelujen kehittäminen ja parantaminen (Säilyttäminen:4320 päivää)

Erityiset tarkoitukset

- Tietoturva, väärinkäytösten ehkäiseminen ja virheiden korjaaminen (Säilyttäminen:4320 päivää)
- Mainonnan ja sisällön tekninen jakelu (Säilyttäminen:4320 päivää)

Ominaisuudet

- Tietojen yhdistäminen muista tietolähteistä peräisin oleviin tietoihin
- Eri laitteiden yhdistäminen toisiinsa
- Laitteiden tunnistaminen automaattisesti lähetettyjen tietojen perusteella

Erityisominaisuudet

- Tarkkojen sijaintitietojen käyttäminen

Evästeen elinikä (sekunttia)

94670856 sekuntteja (1096 päivää)

Tallentaa evästeitä

Kyllä

Tallentaa muita kuin evästeitä

Kyllä

Evästeen uusiutuminen

Ei

Goldbach Group AG:n-evästeen toiminta-aika meillakotona.fi-verkkosivustolta 10.5.2024

The UK Trade Desk Ltd

Suostumus

Oikeutettu etu

Tarkoitukset (Suostumus)

- Tietojen tallentaminen laitteelle ja/tai laitteella olevien tietojen käyttö (Säilyttäminen:99 päivää)
- Personoidun mainosprofiilin muodostaminen (Säilyttäminen:99 päivää)
- Profiilien käyttö kohdennetun mainonnan valitsemiseksi (Säilyttäminen:132 päivää)

Tarkoitukset (Oikeutettu etu)

- Rajoitettujen tietojen käyttö mainosten valitsemiseksi (Säilyttäminen:365 päivää)
- Mainonnan tehokkuuden mittaaminen (Säilyttäminen:99 päivää)
- Palvelujen kehittäminen ja parantaminen (Säilyttäminen:99 päivää)

Erityiset tarkoitukset

- Tietoturva, väärinkäytösten ehkäiseminen ja virheiden korjaaminen (Säilyttäminen:99 päivää)
- Mainonnan ja sisällön tekninen jakelu (Säilyttäminen:99 päivää)

Ominaisuudet

- Tietojen yhdistäminen muista tietolähteistä peräisin oleviin tietoihin
- Eri laitteiden yhdistäminen toisiinsa
- Laitteiden tunnistaminen automaattisesti lähetettyjen tietojen perusteella

Erityisominaisuudet

- Tarkkojen sijaintitietojen käyttäminen

Evästeen elinikä (sekunttia)

313536000 sekuntteja (3629 päivää)

Tallentaa evästeitä

Kyllä

Tallentaa muita kuin evästeitä

Kyllä

Evästeen uusiutuminen

Kyllä

Tietosuojaselosteen osoite<https://www.thetradedesk.com/us/privacy>.**Käsittelyperuste**<https://www.thetradedesk.com/us/privacy>.*The UK Trade Desk Ltd:n evästeen toiminta-aika meillakotona.fi-verkkosivustolta 10.5.2024*

Toimittajat

Active Agent (Virtual Minds GmbH)

Suostumus

Adform A/S

Suostumus Oikeutettu etu

Tarkoitukset (Suostumus)

- Tietojen tallentaminen laitteelle ja/tai laitteella olevien tietojen käyttö (Säilyttäminen:60 päivää)
- Personoidun mainosprofiilin muodostaminen (Säilyttäminen:60 päivää)
- Profiilien käyttö kohdennetun mainonnan valitsemiseksi (Säilyttäminen:60 päivää)

Tarkoitukset (Oikeutettu etu)

- Rajoitettujen tietojen käyttö mainosten valitsemiseksi (Säilyttäminen:60 päivää)
- Mainonnan tehokkuuden mittaaminen (Säilyttäminen:60 päivää)
- Palvelujen kehittäminen ja parantaminen (Säilyttäminen:60 päivää)

Erityiset tarkoitukset

- Tietoturva, väärinkäytösten ehkäiseminen ja virheiden korjaaminen (Säilyttäminen:60 päivää)
- Mainonnan ja sisällön tekninen jakelu (Säilyttäminen:60 päivää)

Ominaisuudet

- Eri laitteiden yhdistäminen toisiinsa
- Laitteiden tunnistaminen automaattisesti lähetettyjen tietojen perusteella

Evästeen elinikä (sekunttia)

315360000 sekuntteja (3650 päivää)

Tallentaa evästeitä

Kyllä

Tallentaa muita kuin evästeitä

Ei

Evästeen uusiutuminen

Kyllä

Adform A/S:n evästeen toiminta-aika meillakotona.fi-verkkosivustolla 10.5.2024

Verkkokutsuihin pohjautuvien seurantamekanismien lainmukaisuus

SVPL 205 §:n soveltamisala

A-lehdet Oy on kertonut hyödyntävänsä meillakotona.fi-verkkosivustolla muun muassa kohdennetun mainonnan ja yleisömittauksen toteuttamiseen tarkoitettuja verkkokutsuihin pohjautuvia seurantamekanismeja. Tällainen seurantamekanismi, joka latautuu käyttäjän selaimelle ilman käyttäjän antamaa suostumusta, on yhtiön toimittaman selvityksen mukaan visitanalytics.dnt-userreport.com. Kyseinen kutsu liittyy FIAM-yleisömittauksen "Do not track" -versioon, joka on erillinen keräysrajapinta väitetyksi ei-suostumuksenvaraiselle datalle. Sitä käytettäessä käyttäjän selaimelle ei yhtiön mukaan ladata evästettä ja IP-osoitteen viimeinen oktetti sekä mobiililaitteen laitetunniste poistetaan mittauksesta.

A-lehdet on antamassaan selvityksessä katsonut, että kyseistä mittaustekniikkaa tulisi verrata siihen, kun internetin perustoimintalogiikan mukaisesti http-kutsujen yhteydessä päätelaitetta koskevia tietoja, kuten IP-osoite, välittyy aina ladattaessa

mikä tahansa selaimen tarvitsema verkkosivustoa koskeva resurssi. A-lehdet toteaa, että tällainen toiminta on keskeinen ja erottamaton osa koko internetin toimintalogiikkaa. A-lehdet on myös argumentoinut, että SVPL 205 §:n mukainen evästesääntely ei soveltuisi kyseessä olevaan toimintaan, koska FIAM-mittauksen "Do not track"-version käyttö ei tallenna mitään tietoa käyttäjän päätelaitteelle. A-lehdet vetoaa SVPL 205 §:n 1 momentin ensimmäisen lauseen muotoiluun, jossa puhutaan tietojen tallentamisesta käyttäjän päätelaitteelle ja näiden tietojen käytöstä.

SVPL 205 §:n soveltamisen osalta Traficom toteaa jo edellä mainitun mukaisesti, että kyseinen säännös perustuu sähköisen viestinnän tietosuojadirektiiviin, jonka 5 artiklan 3 kohdassa todetaan selvästi, että sääntely koskee sekä tietojen tallentamista että päätelaitteelle tallennettujen tietojen käyttämistä. Myös Euroopan tietosuojaneuvoston edeltäjän tietosuojatyöryhmän julkaisemassa tulkinta-asiakirjassa katsotaan, että sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5 artiklan 3 kohta kattaa myös pelkästään laitteella olevien tietojen käytön ilman, että tietoja tulisi tallentaa ja käyttää samassa yhteydessä tai saman palveluntarjoajan toimesta. Sääntely kattaisi kyseisen tulkinnan mukaan myös sellaisten tietojen käytön, jotka voivat olla esim. laitteen valmistajan tallentamia ja kyse voi olla myös sellaisista tiedoista, joita on mahdollista ainoastaan lukea laitteelta (esimerkkinä mainitaan MAC-osoite).¹⁷ Näin ollen on Traficomien mukaan selvää, että FIAM "Do not track"-version käyttö ei ole SVPL 205 §:n soveltamisalan ulkopuolella, vaikka sen käyttämisen yhteydessä ei tallenneta tietoja käyttäjän päätelaitteelle. On selvää, että toimintaan liittyy käyttäjän päätelaitetta koskevien tietojen aktiivista käsittelyä. Verkkokutsut suoritetaan sen johdosta, että A-lehdet antaa verkkosivustollaan käyttäjän päätelaitteelle käskyn suorittaa nämä verkkokutsut eli kyse on päätelaitteelle tallennettujen tietojen käyttämisestä, jolloin näiden tietojen käsittelyn on oltava evästesääntelyn tarkoittaman yksityisyyden suojan piirissä.

Lisäksi tässä yhteydessä on syytä vielä todeta, että sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin 5 artiklan 3 kohtaa sovelletaan riippumatta siitä, onko kyse henkilötiedoista tai muista tiedoista.¹⁸ Näin ollen sääntelyn soveltamisalan kannalta ei ole merkitystä sillä, käytetäänkö tietoa henkilön tunnistamiseksi eikä siten myöskään sillä, onko välitettäviä tietoja esimerkiksi teknisesti anonymisoitu. Edellä todetusta johdetaan Traficom katsoo, että FIAM-mittauksen "Do not track"-version käyttöön sovelletaan SVPL 205 §:ää siitakin huolimatta, että kyseisen verkkokutsun osalta tietoja muokataan vähemmän tunnistettavaksi yhtiön kuvaamalla tavalla.

EU:n digipalvelusäädös

A-lehdet on perustellut FIAM "Do not track"-version perustuvaa yleisömittausta myös EU:n digipalvelusäädöksen 24 artiklan mukaisella velvollisuudella julkaista 17.2.2023 alkaen vähintään kuuden kuukauden välein tiedot palvelun aktiivisten vastaanottajien kuukausittaisesta keskimääräisestä kävijämäärästä. A-lehtien mukaan komission ohjeistuksen mukaisesti kävijämäärässä tulee huomioida niin kirjautuneet kuin kirjautumattomat käyttäjät. Lisäksi verkkoalustan tulee välttää käyttäjän laskemista kahteen kertaan. Tältä osin Traficom hyväksyy sen, että A-lehdillä on lähtökohtaisesti digipalvelusäädöksen 24 artiklasta johtuva erityinen velvoite suorittaa kävijämittausta. Traficom kuitenkin huomauttaa, että A-lehtien tarkoittaman komission ohjeistuksen mukaan digipalvelusäädöksen ei voida katsoa tarjoavan perustetta henkilötietojen käsittelylle tai käyttäjien jäljittämiseksi.¹⁹ Asiassa on myös huomioitava, että digipalvelusäädöksen johdantokappaleen 68 mukaan "tämä asetus ei

¹⁷ Article 29 Data Protection Working Party Opinion on 9/2014 on the application of Directive 2002/58/EC to device fingerprinting, sivu 8

¹⁸ C-673/17 (Planet49), kohta 71.

¹⁹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/dsa-guidance-requirement-publish-user-numbers>
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom • PL 320, 00059 TRAFICOM • p. 029 534 5000 • Y-tunnus 2924753-3 • traficom.fi

7.6.2024

myöskään vaikuta direktiivin 2002/58/EY säännösten soveltamiseen, erityisesti niiden säännösten, jotka koskevat tietojen tallentamista päätelaitteille ja niille tallennettujen tietojen käyttämistä". Tämä taas tarkoittaa, että digipalvelusäädöksen soveltaminen ei saa etusijaa suhteessa sähköisen viestinnän tietosuoja-direktiivin mukaiseen evätesäätelyyn. Näin ollen kävijämittausta ei ole automaattisesti mahdollista tehdä digipalvelusäädöksen perusteella ilman käyttäjän suostumusta, jos suostumusta olisi SVPL 205 §:n mukaan pyydettävä. Asiassa on siis arvioitava digipalvelusäädöksen ohella myös muita mahdollisia perusteita kävijämittauksen hyväksyttävyydelle.

Tekniikan välttämättömyys SVPL 205.2 §:n mukaan

Toissijaisesti A-lehdet on katsonut, että FIAM "Do not track"- version käyttö tulee katsoa SVPL 205 §:n 2 momentin mukaisesti välttämättömäksi. Yhtiö on perustellut näkemystään muun muassa sillä, että A-lehtien tarjoamat verkkopalvelut ovat mainosrahoitteisia ja kävijämäärien seuraaminen on siten välttämätöntä mainonnan toteuttamiseksi. Asiassa on siten arvioitava, soveltuuko jokin SVPL 205 §:n 2 momentin mukainen peruste yleisömittauksen edellyttämien teknologioiden käyttöön tässä nimenomaisessa tapauksessa.

Traficom toteaa, että SVPL 205 §:n 2 momentin mukaisesti käyttäjän suostumusta ei tarvitse pyytää sellaista päätelaitteen tietojen käyttöä varten, jonka ainoana tarkoituksena on toteuttaa viestin välittämistä viestintäverkoissa tai joka on välttämätöntä palvelun tarjoajalle sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai palvelun käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt.

Viestin välittäminen viestintäverkoissa pitää sisällään esimerkiksi edellä mainitun päätelaitteen IP-osoitteen välittämisen verkkosivuston ja siellä olevan sisällön lataamiseksi. Kyseessä olevan FIAM-yleisömittauksen "Do not track" -version käyttäminen ei kuitenkaan ole toimintaa, jonka ainoana tarkoituksena on toteuttaa viestinnän välittämistä viestintäverkoissa. Kyseisen toiminnan tarkoituksena on A-lehtien mukaan toteuttaa sivustoon kohdistuvaa kävijä- tai yleisömittausta. A-lehtien mukaan tällä lasketaan sivuston tavoitavuutta, mikä puolestaan on yhteydessä sivustoa koskevan mainostilan myyntiin ja mainoskauppaan. Näin ollen on vielä arvioitava, onko kyse käyttäjän tai tilaajan nimenomaisesti pyytämästä palvelusta.

Vaikka FIAM "Do not track" -version käyttö tarkoittaa käyttäjän päätelaitetta koskevien tietojen hyödyntämistä kävijämittauksen toteuttamiseksi, asiassa on kuitenkin syytä huomioida, että menettely ei edellytä tietojen pidempiaikaista tallentamista käyttäjän päätelaitteelle ja että kerättävien tietojen anonymisointi A-lehtien kuvamallalla tavalla tarkoittaa, että käyttäjän yksityisyyden rajoitusta ei näytä olevan syytä pitää merkittävänä. Traficom pitää myös arvioinnin kannalta olennaisena, että A-lehtien mukaan FIAM-yleisömittauksessa kerättäviä tietoja ei yhdistetä muuhun käyttäjää koskevaan tietoon, kuten personointiin, mainonnan kohdentamiseen tai käyttäjien profilointiin. Asiassa on myös syytä huomioida, että A-lehtien mukaan FIAM-yleisömittauksessa kerättävä data kuuluu A-lehdille. Tämän lisäksi Traficom huomioi A-lehtien esittämät argumentit FIAM-yleisömittauksen keskeisestä merkityksestä medianimikkeen tavoitavuustiedon muodostamisessa, Kansallisen Mediatutkimuksen kalibroimisessa sekä mainosrahoitteiselle sivustolle olennaisen mainosten myynnin ja jakelun toteuttamisessa. Traficom katsoo, että verkkosivuston tavoitavuustiedon koostaminen voi olla olennainen osa mainonnan myyntiä ja toteutusta ja siten olennainen osa mainosrahoitteista media- tai uutispalvelua, jotta palvelua on ylipäänsä mahdollista tarjota palvelun käyttäjille. Traficom arvioi mukaan on myös luultavaa, että mikäli kävijätilastointi asetettaisiin suostumuksenvaraiseksi, vain osa verkkosivuston käyttäjistä antaisi suostumuksensa kävijämittaukselle, mikä puolestaan vaikuttaisi tavoitavuustiedon muodostamiseen ja siten palvelun tarjoamisen kannalta tarpeellisen mainonnan tarjoamiseen.

7.6.2024

Mainontaan liittyvien evästeiden arvioinnin osalta on myös syytä todeta, että mainonnan tekniseen jakeluun liittyviä evästeitä on pidetty Traficomien tulkintakäytännössä SVPL 205 §:n 2 momentin mukaisina, eli niiden käyttö ei ole edellyttänyt käyttäjän suostumusta. Toisaalta taas mainonnan personointiin liittyviä evästeitä ei ole pidetty SVPL 205 §:n 2 momentin mukaisesti välttämättöminä, koska ne edellyttävät käyttäjäkohtaisten tietojen keräämistä käyttäjäkohtaisen mainosprofiilin muodostamiseksi ja koska mainontaa on mahdollista tarjota myös ilman käyttäjäkohtaista personointia ja tietojen keräämistä. Tältä osin Traficom katsoo, että kyseessä oleva yleisömittaus osana mainonnan toteutusta ja jakelua olisi lähempänä välttämättömänä pidettävää mainonnan teknistä toteutusta kuin suostumuksenvaaraista personoitua mainontaa, kun tietojen kerääminen liittyy mainonnan yleiseen toteutukseen sivustolla ja käyttäjäkohtaiset tiedot anonymisoidaan, eikä niitä yhdistetä muihin käyttäjää koskeviin tietoihin.

Toisaalta Traficom huomioi, että puhtaasti yksittäisen käyttäjän näkökulmasta tarkasteltuna yleisömittauksen toteuttaminen ei ole selkeästi välttämätöntä siinä suhteessa, että meillakotona.fi-verkkosivusto toimisi teknisesti ottaen oikein myös ilman FIAM "Do not track" -version käyttöä. SVPL 205 §:n 2 momentin mukaisen välttämättömyyden arvioinnissa joudutaan tässä tapauksessa punnitsemaan, missä määrin kyseessä olevan yleisömittauksen toteuttaminen on yleisellä tasolla välttämätöntä käyttäjän pyytämän palvelun tarjoamiseksi, mutta ei suoraan välttämätöntä sivuston teknisen toimivuuden varmistamiseksi. Traficom katsoo, että SVPL 205.2 §:n mukaista välttämättömyyden kriteeriä tulee lähtökohtaisesti tulkita tiukasti siten, että arviointinäkökulma on ensisijaisesti käyttäjän puolella. Myös tietosuojatyöryhmä on katsonut vuonna 2012, että ensimmäisen osapuolen tilastoevästeiden käyttö ei olisi mahdollista ilman suostumuksen pyytämistä, vaikkakin työryhmä on myös katsonut, että ensimmäisen osapuolen toteuttaman aggregoidun tilastotiedon kerääminen ei todennäköisesti muodosta riskiä käyttäjän yksityisyydelle²⁰. Toisaalta SVPL 205 §:n 2 momentin sanamuodon mukaisesti asiassa tulee huomioda, että mikä on välttämätöntä palveluntarjoajalle käyttäjän nimenomaisesti pyytämän palvelun tarjoamiseksi. Tällöin palveluntarjoajalle tulee kuitenkin sallia sellainen käyttäjää koskevien tietojen käsittely, joka on välttämätöntä, että palvelua voidaan ylipäänsä tarjota. Traficom katsoo, että tässä kyseisessä tapauksessa se voi tarkoittaa myös FIAM "Do not track" -versioon perustuvan yleisömittauksen toteuttamista, kun kävijätietojen kerääminen toteutetaan siten, että käyttäjän yksityisyyden rajoitus jää kokonaisuutena arvioiden vähäiseksi. Lisäksi Traficom korostaa, että yleisömittauksella kerättäviä tietoja ei saa yhdistää muuhun käyttäjästä kerättävään tietoon ilman käyttäjän suostumusta.

Huomioiden edellä esitetyt argumentit ja digipalvelusäädöksestä johtuva oikeudellinen velvoite kävijämittauksen toteuttamiselle, Traficom katsoo, että FIAM "Do not track" -version käyttöä meillakotona.fi-verkkosivustolla on pidettävä SVPL 205 §:n 2 momentin mukaisesti välttämättömänä sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota palvelun käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt. Tässä arvioinnissa Traficom kiinnittää huomiota myös siihen, että FIAM "Do not track" -version avulla edellä kuvatuin tavoin toteutettu kävijämittaus on myös linjassa SPVL 205 §:n 3 momentin kanssa, kun käyttäjän yksityisyyttä ei rajoiteta enempää kuin on palvelun tarjoamiseksi välttämätöntä ja tätä rajoitusta ei ole edellä todetun mukaisesti syytä pitää merkittävänä.

Seuraavaksi asiassa on arvioitava vielä muiden verkkokutsujen käyttöä meillakotona.fi-sivustolla. A-lehtien antaman selvityksen mukaan meillakotona.fi-verkkosivustolla käytetään verkkokutsuja edellä mainitun yleisömittauksen lisäksi virheiden seurantaan, sisällön jakeluun, kuten esimerkiksi kuvien ja fonttien lataamiseen,

²⁰ Tietosuojatyöryhmän lausunto 04/2012 evästeisiin liittyvää suostumusta koskevasta vapautuksesta (WP 194), s. 10.

suostumuksenhallintatyökalun toteuttamiseen, verkkokaupan toteutukseen ja mainontaan. Traficom katsoo, että virheiden seurannan, verkkosivuston sisällön teknisen jakelun ja suostumuksenhallintamekanismin toteuttamisen kannalta välttämättömiä verkkokutsuja voidaan lähtökohtaisesti pitää välttämättöminä palvelun tarjoamisen kannalta ja siten niille ei SVPL 205 §:n 2 momentin mukaisesti tarvitse pyytää käyttäjän suostumusta. Traficom kiinnittää kuitenkin huomiota mainontaan käytäviin verkkokutsuihin, sillä esimerkiksi kohdennettuun mainontaan liittyviä verkkokutsuja ei tule käyttää ilman, että käyttäjä on antanut suostumuksensa kohdennettuun mainontaan. A-lehtien mukaan kyseisiä mainontaan liittyviä verkkokutsuja käytetään kuitenkin vain mainonnan teknisen jakelun ja mainonnan sisällön lataamiseen liittyvissä tarkoituksissa, mikäli käyttäjä ei ole antanut suostumustaan kohdennettuun mainontaan. Kun kohdennettua mainontaa tarjotaan vain käyttäjän antaman suostumuksen perusteella, Traficom katsoo, että edellä mainituille mainonnan sisältöjen lataamiseen käytettäville verkkokutsuille ei tarvitse pyytää käyttäjän suostumusta meillakotona.fi-verkkosivustolla.

Sovelletut säännökset

Laki sähköisen viestinnän palveluista (917/2014) 205 § 1 ja 2 mom., 315 § 1 mom., 330 § 1 mom.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679 luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EU:n yleinen tietosuoja-asetus) 4 art. 11 kohta.

Muutoksenhaku

Tästä päätöksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 8 §:n mukaisesti. Valitusohjeet toimitetaan tämän päätöksen liitteenä.

Heidi Kivekäs
yksikönpäällikkö

Tatu Giordani
lakimies

Liitteet Valitusosoitus

Jakelu A-lehdet Oy
Toimenpidepyynnön tekijä

Tiedoksi Tietosuojavaikuttettu